

Martin Ryerson:

**TO JE
CALAMITY
JANE**

VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA

Glavni i odgovorni urednik: Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (predsjednik Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) – OOUR Informativno-revijalna izdanja (direktor Božidar Radman)
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4
Telefoni: 041/526-099, 515-555, 519-555 i 333-333
Telex: 21 121 YU VSK
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac (pomoćnik gl. i odg. urednika) Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotacija i OOUR TM

Urednik: Ana Hrastović
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Martin Ryerson: To je Calamity Jane
Naslov originala: The Quick Badge
Copyright: VPA
Recenzija: Branko Kosec
Prijevod: Vjekoslav Karlovčan
Laso broj 763 izlazi 27. 5. 1988.
u nakladi od 60.500 primjeraka

I

Dwayneu Waltersu nije bilo lako osloboditi se straha što se uvukao u njega dok je jahao šarca krševitim klancem što je vijugao kroz Stjenjak poput goleme zmije. Postojao je valjan razlog da mladić, koji je tek zašao u dvadesetu godinu života i sam putuje tim pogibelnim planinskim putem, osjeća zabrinutost i određeni stupanj straha.

Sa svake strane dizale su se visoke sivosmede stijene koje su sve do granice rasta drveća bile obrasle jasikom i borom, a goli planinski vrhunci uranjali su u oblake. Budući da se spuštala noć, a s njom se javljali i neobični zvukovi i sablasne sjene, to baš nije bilo najugodnije mjesto. Dodajmo tome i činjenicu da su u njegovom rodnom mjestu, Tranquil Valleyu, oko dvjesto kilometara sjeveroistočno, ljudi čuli za opasnosti koje vrebaju nevine putnike na tom nepristupačnom planinskom putu što vodi u Midas.

Budući da je Midas jedini veći grad između rudnika zlata i starog španjolskog puta na jugozapadu, on je idealno utočište razbojnika i pljačkaša da odande vrebaju svoje žrtve. Svatko tko je putovao na zapad tim klancem bio je prepušten

na milost i nemilost odmetnicima kojima je vrvio ovaj kraj. Zato su Dwayneu savjetovali da na put ponesu očev stari pištolj, a on je u sedlo zataknuo i staru lovačku pušku kojom je njegov otac nekad davno ubijao dabrove i vjeverice.

Dok je oprezno jahao između sve duljih i duljih sjena, Dwayne je razmišljao o važnom zadatku zbog kojega je došao ovamo i o tome što bi ga moglo dočekati u Midasu. Razmišljajući tako, posve ga je napustila zabrinutost za vlastitu sigurnost, sve dok nije ušao u slijedeći zavoj klanca i našao se licem u lice s dvojicom muškaraca nasred puta. Oba dvojica su držala uperene revolvere u Dwayneovu plavokosu glavu. Prije nego što je imao priliku i pomisliti da okrene konja i pobjegne, viši od one dvojice gromko mu zapovjedi:

— Zaustavi konja i sjaši!

Da bi bio siguran da će Dwayne učiniti ono što mu je zapovijedeno, onaj drugi muškarac, niži, građen poput pивske bačve, priskoči i zgrabi konja za uzde.

— A sad sjaši! — ponovi visoki. — I ne pomišljaj na to da posegneš za pištoljem

Dwayne je netremice gledao u crnu cijev revolvera koji je bio uperen u njega. Nije mu bilo ni nakraj pameti da pokuša izvući svoj pištolj. Bez riječi je sišao s konja.

– Drž' ruke iznad glave! – reče visoki.

Bio je to gadan tip, kozičava lica, neobrijane brade, zmijskih očiju. Oprezno je prišao Dwayneu i izvukao mu pištolj iz navlake. Pažljivo je pregledao pištolj.

– Nisam vidio ovakvu starudiju od svog djetinjstva. Sigurno si šenuo pameću kad ovako nešto nosiš sa sobom. Jesi li ti neki lakrdijaš?

Dwayneu su se stezali mišići, podrhtavao želudac, ali nije ništa odgovorio. Strah koji je osjećao bio je razumljiv. Uostalom, nikad prije nije bio ovako napadnut; nikad nitko nije u njega uperio pištolj. A bio je uvjeren da bi taj čovjek i upotrijebio oružje kad on ne bi izvršavao ono što mu naređuje. Kad je visoki zataknuo pištolj za pas, Dwayne se namršti i reče:

– Ako smatrate da ovaj pištolj ne vrijedi, hoćete li mi ga vratiti? Pripadao je mom ocu.

Razbojnik se uopće nije obazirao na njega, nego je svu pozornost posvetio debelom ortaku koji je marljivo pretraživao Dwayneove bisage.

– Što si našao, Abe? – upita ga visoki.

– Ništa osim to i malo smrdljivog suhog mesa – odgovori onaj koji se zvao Abe, te podigne u ruci knjigu.

– To je moja pravnička knjiga – izjavi Dwayne.

– Pravnička knjiga? – namršti se visoki. – Nećeš me valjda uvjeravati da si ti neki pravnik?

– Nisam, gospodine, ali nadam se da ću jednoga dana to biti – odgovori mu Dwayne.

Visoki nije bio impresioniran.

Obratio se svom ortaku: – Abe, vidi što ima u drugoj torbi.

– Ni ovdje nema ništa, Crunch. Nešto jela, komadić sapuna i... Čekaj! Ovdje je nešto. Pismo. Tako bar izgleda.

– Da vidim – zahtijevao je Crunch.

Abe mu pruži pismo, govoreći: – Debelo je. Možda je novac unutra.

Dwayne je šutio jer je bio uvjeren da mu ne bi vjerovali kad bi im rekao da nema novaca. Zapravo, nadao se, kad vide ime na omotnici, da će se predomisliti i neće ga opljačkati. Ali videći kako Crunch važe pismo u jednoj pa u drugoj ruci, kako ga okreće na sve strane, bilo mu je jasno da nijedan od te dvojice ne zna čitati.

Napokon od nestrpljenja i radoznalosti Crunch naglo razdere omotnicu i izvadi snop listova papira.

– Ništa osim hrpe smrdljivih listova papira na kojima nešto piše – reče s gađenjem i baci sve na zemlju, a zatim zgrabi Dwaynea za suvratke i prodrma ga, govoreći: – Ako ti želiš postati odvjetnik, mladiću, bolje bi ti bilo da mi odmah kažeš gdje je?

– Da vam kažem gdje je? Ali što? – upita ga Dwayne čudeći se.

– Zlato ili novac što ga nosiš – odgovori mu Crunch i opet ga prodrma.

– Ali ja nemam zlata. Nikad ga nisam ni imao. Jeste li me zato zaustavili?

– Ti dolaziš iz smjera zlatnih rudnika – zareži na njega Crunch.

– Ja sam projahao onuda, ali se nisam ni zaustavljao.

– Ali ideš u Midas, zar ne?

– Idem.

– Nitko ne ide u Midas bez novaca – odvrati mu Crunch. – Abe,

drž' ga dok ga ja pregledam. Mora kod njega biti novaca.

Kad je Abe zakoraknuo prema Dwayneu, ovaj se okrenuo da pobjegne, ali ga samo nakon nekoliko koraka Crunch sustigne i udari drškom revolvera po glavi. Dwayne je potrbuške pao na zemlju. Sklonivši revolver, Crunch klekne na jedno koljeno i okrene Dwaynea na leđa. Raskopčao mu je kaput i razgalio košulju. Razbojniku se ozarilo lice kad je napipao remen s pretincima za novac oko mladićeva pasa.

— Kao što sam i mislio, tu je novac! — klikne Crunch.

Otvorivši remen, prebroji novac i gadno se namršti.

— Samo šugavih dvadeset dolara? Sigurno ima još negdje novaca.

Ponovo je okrenuo Dwaynea na trbuh i počeo mu pretraživati džepove.

— Možda bismo ga morali ostaviti na miru — reče Abe.

— Zašto?

— Nisi ni pogledao ime na omotnici. Znaš li na koga je naslovljena?

Crunch odmahne glavom.

— Na Friedela — reče mu Abe.

— Što to blebećeš? Ne znaš čitati baš kao ni ja.

— Ne moram znati čitati — odgovori Abe — ali sam to prezime vidio na njegovom prozoru na vratima, pa ga znam napamet. **Earl Friedel.**

Crunch zamisli na trenutak, a onda polako počeo podizati revolver. Abeu se oči ispuniše zabrinutošću.

— Što to radiš?

Crunch se zlurado cerekao.

— Kako ono kažu: »Mrtvi ne govore«.

— Ali pretpostavimo da je on Friedelov prijatelj? — zabrinuto će Abe.

— To je još veći razlog da ga ubijemo. Ako Friedel sazna da smo ga zaustavili i opljačkali, nagrabusili smo. Prema tome...

Polako i oprezno nišanio je u Dwayneovu glavu.

— Ja to ne bih učinila da sam na tvom mjestu — najednom se začuje neki glas sa strane. — Doći ćeš na loš glas među razbojnicima ako ubiješ nenaoružana čovjeka, i to još metkom u potiljak.

Crunch se na trenutak sledeni, a onda okrene glavu. Ni stotinjak koraka dalje na konju je sjedila djevojka, barem mu se tako činilo. Glas je bio ženski, ali osoba na konju nije bila odjevena kao žena nego kao muškarac, uz to nije sjedila kako se to očekivalo od žena u ono vrijeme, a osim toga u ruci je držala revolver duge cijevi.

— Kako da nije naoružan? — zareži Crunch. — Bio je naoružan kad smo ga zaustavili.

— Čime? — upita ga djevojka podrugljivo. — Puškom za plašenje gusaka i pištoljem koji je bio za otpad još prije Građanskog rata.

Očito uvjeren da mu neće biti potreban vlastiti revolver protiv jedne žene, Crunch ga spremi u korice, mršteći se i dalje na djevojku. Abe je stajao malo dalje pokraj Dwayneova konja, a ruka mu je počivala na dršci revolvera.

— Tko si ti? — upita Crunch djevojku.

— Ljudi me nazivaju raznim imenima — odgovori ona. — Ali meni se najviše sviđa Martha Jane.

— Što radiš ovdje?

Djevojka slegne ramenima ispod kožnatog kaputa prije nego što je odgovorila:

— Samo sam na proputovanju.

— Ako si pametna, curo, onda ćeš odmah krenuti dalje — savjetovao ju je Crunch.

— Oh, a ja sam mislila da se malo zadržim i vidim kako vi to pljačkate u ovim krajevima — reče Martha

Jane, tobože razočarano, pa u tren oka sjaha.

Crunch krene prema njoj, mršteći se ljutito.

– Slušaj, mi ne pljačkamo žene, čak ni one koje izgledaju kao muškarci. Ali to ne znači da ne bih mogao metkom prosvirati glavu ženi koja ne sluša ono što joj kažem. Zajaši tog svog ridana i gubi se dovraga dok si još čitava.

Djevojka se nije obazirala na njegovu prijetnju, nego je zakoraknula prema Dwayneu koji je ležao opružen na zemlji. Očito ga Crunchov udarac nije ozbiljnije povrijedio, nego ga je samo ošamutio, pa je uto-
nuo u nesvjesticu na neko vrijeme. Probudio se upravo kad mu se približila Martha Jane. Prije nego što ga je stigla išta upitati, Crunch je izvukao revolver iz korica i ispalio metak. Zrno se zabilo u tvrdo tlo samo nekoliko centimetara od desne noge Marthe Jane. Ona je pogledala čizmu koja je bila posuta zemljom.

– Mogu gadati mnogo bliže ako ne učiniš ono što sam ti maločas rekao – upozori je Crunch, pa razmetljivo zavrti revolver oko kažiprsta i spusti ga u korice.

Martha Jane polako podigne glavu, ne trepnuvši upilji pogled u njega, te reče prijetućim glasom:

– Idući put pazi da zaista gadaš bliže, mnogo bliže.

Kad je zakoraknula još bliže k Dwayneu, Crunch ponovo posegne za revolverom, ali tada zapuca Marthin revolver. Metak je okrznuo zglavke Crunchove desnice prije nego što je izvukao revolver iz korica. Ona se okrene i uperi revolver u Abea.

– Ja se ne upuštam u prepirku ni s kim tko može potegnuti pištolj tako brzo kao vi, gospodo – drhtao je Abe.

Martha ponovo upilji pogled u Cruncha koji je stajao i gladio desnicu.

– Gdje su vam konji? – upita ih.

– Tamo malo niže iza stijena – odgovori Abe za obojicu.

– Odvežite ih, zajašite i nestanite što brže možete odavde. Obojica! – izdere se ona na njih, a kad su se okrenuli da pođu, vikne: – Stoj! Prvo ispraznite revolvere.

– Meci su skupi – protivio se Crunch.

Nato ona ispali još jedan hitac koji Crunchu odnese šešir s glave.

– Tamo kamo ćeš ići ako ne učiniš ono što ti kažem, nećeš trebati ni metke, ni novac, ni bilo što drugo. Isprazni revolvere – zapovjedi oštro. – Ostavi i remen s novcem.

Abe je već praznio revolver, ali je Crunch oklijevao. Prvo je odbacio Dwayneov pištolj i remen s novcem, a tek onda je počeo prazniti revolver. Podigao je crni šešir sa zemlje i provukao prst kroz rupu koju je metak probušio. Bio je očito vrlo ljutit što je morao slušati zapovijedi jedne žene. Kad su već zajašili konje, Crunch se okrene prema Marthi Jane i reče:

– Znaš, ja ovo neću tako lako zaboraviti.

– Znam – odgovori Martha i ispali još jedan metak za rastanak, a nato su dva razbojnika podbola konje u smjeru Midasa.

Čekala je neko vrijeme da se uvjeri da su stvarno odjahali, a onda pride k Dwayneu koji je već sjedio na zemlji.

– Je li ti dobro?

– Mislim da jest, zahvaljujući tebi – odgovori on zahvalno, opipavajući čvorugu povrh potiljka.

Promatrao je svoju spasiteljicu. Vjerojatno je dugo jahala jer je bila prašna i neumivena, a što se tiče njezine odjeće, to je bila najneobič-

nija odjeća za bilo koju ženu, mladu ili staru. Kožnate hlačnice bile su joj utaknute u visoke čizme koje su joj sezale do koljena. Na sebi je imala kožnati kaput s resama, a ispod njega mušku kockastu košulju. Vojnički kolt počivao je u koricama o desnom boku. Na glavi je imala šešir koji joj je pokrivao bujnu kosu. Pošto je položila njegov pištolj i remen s dvadeset netaknutih dolara pokraj njega, prigne se da mu pogleda čvorugu na glavi.

– Imaš jaje na koje bi svaka orlovica bila ponosna da je njezino – našali se. – Neko vrijeme će te boljeti glava.

– Bolje i to nego da sam mrtav, a to bih sigurno bio da ti nisi naišla.

Nasmiješila se i pružila mu ruku.

– Ja sam Martha Jane.

Rukovao se s njom, govoreći:

– Znam. Čuo sam kad si to rekla onim razbojnicima.

– Kako se ti zoveš?

Predstavio joj se i nastavio je promatrati.

– Ne razumijem kako si se našla ovdje upravo u pravo vrijeme?

– Nije to tako neobično – odgovori mu ona. – Pratim te već nekih desetak kilometara.

– Zašto?

– Možda sam pomislila na isto ono što i ona dvojica maloprije.

– Šališ se, naravno.

– Pa ako ti tako misliš...

Mrštio se, pokušavajući to shvatiti, pa je upita:

– Ako je to istina, zašto im onda nisi dopustila da me ubiju?

– Postoji velika razlika između pljačkanja i ubijanja čovjeka koji se ne može braniti – pokuša mu objasniti.

– Ne vjerujem da si ti razbojnica

– reče on i usiljeno se nasmiješi.

– Postoji način da to saznaš. Ja znam da si prošao kroz zlatne rud-

nike, ali je li istina ono što si rekao onoj dvojici? Zar nemaš zlata ili novaca? –

Samo ovih dvadeset dolara u remenu. Ako ih želiš, uzmi ih. Zaista si ih zaradila.

– Zar ti ideš u grad kakav je Midas s tako malo novca? To ti neće biti dovoljno ni za tjedan dana. Zašto uostalom ideš tamo?

– Idem da posjetim nekoga zbog važnog posla. Ideš li i ti u Midas?

– Da. Samo, nećemo daleko stići prije nego što padne mrak. Pođimo iz ovog sablasnog klanca i pronadimo neko mjesto gdje ćemo prenoćiti.

II

Kad su izašli iz klanca strmih stijena, spustio se mrak. Uskoro je izašao mjesec, obećavajući da će biti velik i svijetao, kako to lipanjski mjesec može biti.

– Zar nećeš jahati ravno u Midas? – upita je Dwayne.

– Nije pametno ući u grad noću, čak ni po ovakvoj mjesečini. Uvijek čekaj dok ne svane.

– Zar nikad prije nisi bila u Midasu? –animalo je Dwaynea.

– Jesam. Kad sam pobjegla od kuće, proputovala sam sav ovaj kraj. No tada sam bila dijete i ne sjećam se mnogo. Osim toga, koliko čujem, Midas se silno proširio za posljednjih nekoliko godina. Jedno se sjećam. Ovdje negdje s desne strane nalazi se prikladno mjesto za logorovanje. Otvori oči i ti. Gledaj ima li kakav put ili staza. Ako pronademo taj prilaz, on će nas odvesti do mjesta gdje ćemo na sigurnom provesti noć, bez straha od razbojnika i pljačkaša.

Jahali su još koji kilometar. Iznenada Martha Jane pritegne uzde i rukom pokaže stazu svu zaraslu grmljem

– Čini mi se da je ovo – izjavi, a zatim izvuče iz navlake u sedlu vinčesterku i krene prva u šikaru.

Dwayne je jahao tik iza nje držeći lovačku pušku spremnu u ruci. Martha Jane se vješto probijala između stabala čije su se krošnje na mjestima tako ispreplele da se ni mjesec nije vidio na nebu. Jahali su svojih stotinjak metara šumskom stazom. Jedini zvuk koji je narušavao tišinu bilo je pucketanje suhih grančica pod konjskim kopitima. S vremena na vrijeme zakreštala bi pokoja preplašena šumska životinja i sakrila se u grmlju ili u krošnji, nakon čega bi ponovo zavladao tišina.

– Znala sam! – najednom će Martha Jane, pogledavši Dwaynea preko ramena. – Eno je pred nama! Baš onakva kakva mi je ostala u sjećanju – doda i podbode konja koji je u galopu jurnuo do jedne čistine.

Dwayne nije zaostao za njom. Imala je pravo. To je bilo izvrsno mjesto da na njemu provedu noć. Prostrano jezero s jedne strane, a gusto grmlje i stabla s ostale tri strane. Borovi, omorike, jasike, breze i cedrovi. U zraku je prevladavao miris bora. U tom tihom šumskom kutku tople sunčane zrake bile su kao zarobljene, pa je tu i sada bilo toplo kao u podne.

Čim su točno odredili gdje će podići logor za noć, Martha Jane otkopča kolan na konju i baci sedlo na zemlju. Nakon toga razmota pokrivač tako da joj sedlo posluži kao jastuk.

Dwayne je učinio isto. Nakon toga povelu su konje do jezera da ih napoje, a zatim su ih sputali i pustili da pasu.

– Ako bi ti naložio vatru, ja bih nam prije spavanja skuhalo kavu – reče Martha Jane. – Imam i nešto dvopeka u torbi.

– Ja imam kolačića u bisagama – reče Dwayne. – Majka mi ih je ispekla za put.

Martha Jane se široko nasmiješi.

– Već dugo nisam jela domaće kolačiće, pa više i ne znam kakva su okusa. Idi i nakupi drva i naloži vatru. Ja se želim prvo oprati.

Dwayne se odmah zaputi u šikaru i počeo sakupljati grančice i slomljene suhe grane. Martha Jane je požurila k jezeru; nije tratila vrijeme, nego je skinula sa sebe komad po komad odjeće, sve dok nije bila posve gola. Zakoraknula je i zaronila u vodu.

Noćni je zrak bio topao, ali je voda bila ledeno hladna. Martha je snažno zaplivala nekoliko stotina metara od obale, okrenula se na leđa i plutajući na površini ispirala sa sebe prljavštinu. Zaplivala je ponovo prema obali i vidjela da je Dwayne već naložio vatru i da stoji nekoliko metara dalje od ruba jezera. Gledao ju je kako izlazi iz vode. Svim sigurno nije očekivao da je posve gola. Na trenutak je bio tako ošamućen kad ju je ugledao da nije mogao ni glavu okrenuti. Samo je zurio u nju razrogačenih očiju i razjapljenih usta.

– Zar nikad nisi vidio голу ženu? Nemaš što vidjeti. Muškarac ima toga više.

Njezine riječi još više su ga zbunile, ali se usprkos svemu u njemu probudio nov osjećaj kakav nikad prije nije osjetio. Je li svaka druga žena tako divno oblikovana, Dwayne nije znao, ali ovo mlado, vitko biće krupnih grudi svakako je pripadalo najljepšim stvorenjima na svijetu. Jedva jedvice je smogao snage da se okrene od nje i požuri prema vatri koja je plamsala kraj samog ruba šikare. Čim se Martha Jane osušila, pridružila mu se kraj vatre. Njegovo uzbuđenje nije se nimalo stišalo jer je ona na sebi imala sa-

mo košulju, a svu ostalu odjeću bacila je na pokrivač. Dok je ona kuhala kavu, on ju je neprestano promatrao i pitao se ima li išta od odjeće ispod muške košulje. Prije su mu takve misli bile posve tuđe. Premda je on kod kuće poznavao nekoliko mladih žena, intimnost između različitih spolova bila je odgođena za vrijeme poslije svadbene svečanosti.

Uz kavu, dvopek i kolačiće razgovarali su uglavnom općenito. Dwayne je njoj pripovijedao kako živi s majkom u mjestu Tranquil Valleyu, nekoliko kilometara istočno od Denvera. Otac je tamo osnovao tiskaru novina, a kad je on umro, odmah poslije građanskog rata, njegova je majka nastavila voditi tiskaru. Njegova je pak želja bila da jednog dana postane odvjetnik.

Ona je njemu pričala da se rodila u Burlingtonu, u državi Iowa. Otac joj je bio baptistički svećenik. Dwayne se začudio kako kćerka jednog svećenika može tako kleti i nositi revolver. Bila je čak spremna pljačkati i ubijati ljude.

– Do promjene je došlo kad sam još bila dijete – priznala je ona. – Pobjegla sam s mladim poručnikom kad mi je bilo petnaest godina...

– Što se dogodilo s tvojim mužem?

– Mužem? Kojim mužem?

– Pa s poručnikom?

– Oh, pa... nikad se nismo vjenčali. No svejedno, što se njega tiče, dogodila ga je indijanska strelica...

– Primate izraze moje sućuti – reče joj Dwayne.

– Nema na čemu – odgovori mu ona. – To se dogodilo davno, pa se jedva i sjećam kako je izgledao. Znam samo to da je bio tamnopus, vitak i mlad kao ti.

Još su neko vrijeme razgovarali,

a zatim ona ugasi vatru i objasni Dwayneu:

– U slučaju da naiđu skitnice, ljudske ili kakve druge, nema smisla da im pokazujemo gdje smo.

Legla je tako da je glavu naslonila na sedlo. Puška i revolver bili su kraj nje. Gledala je Dwaynea koji je sjedio na pokrivaču malo dalje od nje. Dosta dugo ga je promatrala bez riječi, a onda ga iznenada upita:

– Jesi li ikad spavao sa ženom?

Pogledao ju je. Pred očima mu se pojavila njezina slika kako izlazi iz vode gola golcata. Bubnjalo mu je u ušima, a grlo mu se stislo, pa nije mogao ni riječi izustiti. Mogao je samo odmahnuti glavom. A ona tada pruži ruku prema njemu i reče mu:

– Vrijeme je da to učiniš, dušo. Dodi...

Kao opčinjen počeo se primicati k njoj. Na trenutak ga je zaustavila, rekavši:

– Zašto se ne svučesh? Ne možeš udobno spavati sa svom tom odjećom na sebi. Svuci barem hlače i čizme.

Radio je sve što mu je predlagala i brzo se našao na pokrivaču kraj nje, tako da su im se tijela dodirivala. Ta blizina ga je uzbuđivala, a još više to što je uskoro ustanovio da ispod košulje nema nikakvu drugu odjeću. Neočekivano je osjetio njezine prste na svom licu, a zatim poljubac u usta kakav nikad prije nije doživio. Mislio je da mu je u mozgu nešto prsnulo i izbrisalo svu ovozemaljsku stvarnost.

Tople zrake jutarnjega sunca probudile su Dwaynea iz nejasnog sna. Žmirnuo je nekoliko puta prije nego što se mogao uopće sjetiti gdje se nalazi, a onda je naglo sjeo i pogledom potražio Marthu Jane. Njegov je konj bio tamo gdje ga je sputao, ali njezinog konja nije bilo. Nije bilo ni nje ni svega onoga što je njoj pri-

padalo. Posve jasno se sjećao svega što se sinoć dogodilo, pa ipak mu se sve to činilo nestvarnim, kao nešto o čemu je samo sanjao. Kako bi se on inače mogao upustiti u takve intimnosti sa ženom koju nikad prije nije ni upoznao? Što bi mu majka rekla kad bi za to saznala. Što bi rekli svi oni ljudi u njegovom rodnom mjestu koji su ga poslali po tako važnom zadatku? Sramio se, prezirao je sam sebe kao nikad u životu. Kako li je samo mogao iskoristiti tu djevojku koja mu je spasila život? No gdje li je ona sada? Je li se sramila da ga pogleda u oči? Je li zato pobjegla od njega? Ne može je ni kriviti za to. Rekla mu je da ide u Midas kao i on. Sigurno Midas nije tako velik da je ne bi mogao tamo pronaći, ali to sigurno neće biti dovoljno, pa će on kao prava poštenjačina učiniti ono što je pravo – oženit će se njome.

Brzo je navukao hlače, čizme, osedlao konja i odjurio u smjeru Midasa.

III

Midas je tipičan rudarski gradić. Premda u tom kraju nikad nije bilo velikih nalaza zlata, uvijek se našlo nešto što je mamilo sve one siromašne koji su tražili način da se brzo obogate.

Dok je jahala blatnom, izlokanom glavnom ulicom Midasa, Martha Jane je zapazila koliko se taj gradić izmijenio otkako je tu bila posljednji put prije više godina. Drvenjare jedna do druge sa svake strane ulice. Samo tu i tamo bila je sagrađena koja bolja jednokatnica. Na padini prema zapadu, koja se zvala Pebble Hill, mogle su se vidjeti bogate, bolje građene kuće gradske elite. Na istoku snijegom pokriveni vrhunci Stjenjaka dizali su se iznad bučnih rudarskih logora. Grad je bio rela-

tivno tih, jer je bilo rano jutro. Glavna je ulica bila gotovo pusta. Inače to je bio grad kao i svaki drugi na Divljem zapadu s prodavaonicom mješovite robe, konjušnicom, brijačnicom, nekoliko hotela, dvije banke. No nju je u ovom trenutku najviše zanimalo koliko u ovom mjestu ima saluna.

Martha Jane nije ulazila u salune da pije čaj. Nije ni najmanje krila sklonost piću. Voljela je čisti viski, katkad u obilnijim količinama. Već dva dana nije ništa popila, sve otkako je otišla iz Cripple Creeka. Sada je baš čeznula za jednim pićem, no u koji salun da svrati? Izabrala je „Zlatnog magarca“, i to ne zato što je bio najbliži ili najupadljiviji, nego zato što joj je ime vlasnika zapelo za oko: Judd Kagel.

Martha Jane nije učinila ni tri ili četiri koraka kadli zagrmi glas:

– Što to, dovraga, radiš? Razvlačiš blato po mom čistom podu. Vidi što si uradila, i to baš sada kad sam očistio pod.

Martha Jane samo zažmiri da bi se privikla na polumrak poslije blještavila jutarnjeg sunca i produži do šanka.

– Daj mi bocu viskija – reče.

– Nismo još otvorili, a da i jesmo, ne poslužujemo žene bez pratnje, čak ni one koje se odijevaju kao muškarci. Prema tome, zaveži i gubi se odavde!

Martha Jane se nagne k barmenu preko šanka, zureći u njega ne trepnuvši okom.

– Slušaj, ćelavko, dojahala sam iz daleka puta i prokleta sam žedna, a kad sam žedna, znam biti opaka kao đavo. A sad, hoćeš li mi dati bocu ili želiš da ti metkom prosviram svaku bocu na toj polici iza tebe?

– Ne bojim se ja tebe – prkosno će barmen.

Položila je revolver na šank i rekla:

– Dok nabrojam do tri, odluči se. Jedan...

– Bracky! – zavapi barmen.

Na drugom kraju šanka pojavi se muškarac duge crvene kose koji je svojim izgledom podsjećao na golemog medvjeda što se trgnuo iz zimskog sna.

– Slušaj, curo, zar ti Mike nije rekao da ne poslužujemo žene bez pratnje, a osim toga prerano je. Još smo zatvoreni – reče Bracky i zakorači prema njoj.

– Da sam na tvom mjestu, ne bih išla ni korak bliže – opomene ga Martha Jane.

– Slušaj, sestro, nije mi ispod časti da ustrijelim ženu ako to baš traži – reče i posegne za revolverom u koricama s lijeve strane.

Martha Jane je bila za hip brža. Podigla je sa šanka revolver i pritisnula okidač. Hitac je odjeknuo u praznom salunu. Bracky je prigušeno zatulio i posrnuo natraške; metak mu je probio lijevo rame. U zrcalu na zidu iza šanka Martha Jane je opazila kako Mike, barmen, podiže skraćenu palicu za bejzbol da bi je udario po glavi. Naglo se okrene i ispali metak u palicu koja se rasprsnje u barmenovim prstima. Ispustio je palicu kao da je vruće željezo i prestrašeno se povuče.

– Što se to, dovraga, događa tamo dolje? – zagrmi glas s vrha stubišta.

– Zdravo, Kagele! – pozdravi ga Martha Jane, ne baš suviše oduševljeno.

Kagel siđe nekoliko stuba da bolje vidi tko ga to pozdravlja. Na licu mu se pojavi grč iznenađenja.

– Calamity! – usklikne. – Calamity? – rekoše Mike i Bracky istodobno.

– Točno, Calamity Jane – potvr-

di Kagel pristupivši k Marti Jane kraj šanka. – Zbog čega je došlo do pucnjave?

– Zbog malenog nesporazuma – objasni mu Calamity Jane. – Tražila sam piće, a ova dvojica nisu se složili da mi ga daju.

– Da si nam samo rekla tko si, ne bi bilo nesporazuma – branio se Mike.

– Pa što sad čekaš? – izdere se Kagel na Mikea. – Daj joj piće! Daj joj bocu iz moje privatne zalihe.

Mike izvadi ispod šanka bocu škotskog viskija i položi je s čašom pred Jane. Ona zubima izvadi čep i ispljune ga. Zatim do ruba napuni čašu.

Kagel je čekao sve dok nije iskapila drugu čašu, a onda je upita.

– Što te nosi u Midas?

– Dolazim u posjet.

– U posjet? Kome?

– Friedelu.

– Čudno. – namršti se Kagel.

– Nije mi ništa rekao da ćeš ti doći.

– Zar on tebi u posljednje vrijeme sve kaže?

– Prilično. Zašto mu ti sad dolaziš u posjet?

Jane se nasmiješi, a zatim iskapi još jednu čašu, netremice gledajući Kagelovo zgodno, ali opako lice.

– Budući da on tebi gotovo sve kazuje, možda bi bilo bolje da pričkaš, pa da ti on kaže.

– Pa dobro kad ti to tako želiš – reče Kagel pokorno.

Jane iskoristi taj trenutak i pride k Brackyu. Pogleda mu ranu a zatim mu reče da sjedne za stol gdje je svjetlo bilo malo jače. Upita Mikea ima li čistih krpa.

– Mislim da imam – odgovori Mike.

– Donesi ih ovamo i bocu viskija. Može i boca domaće proizvodnje.

Mike je čekao da mu Kagel dade znak

ke donio krpe i viski, Jane je već razderala Brackyevu košulju i vidjela da mu je metak probio rame, ali mu nije povrijeđena kost. Izlila je gotovo pola boce viskija na ranu i zavila je krpama. Odbila je ponudenu četvrtu čašu viskija i oprostila se od trojice muškaraca u »Zlatnom magarcu«.

Pješice se zaputila ulicom prema tiskari. Zastala je i pogledala na prozor prvog kata gdje je pisalo: »Earl Friedel, odvjetnik«. Popela se stubištem u prvi kat.

Kad je ušla u prijamni ured, dva su muškarca podigla glavu da vide tko je ušao. Očito se nisu iznenadili kad su je vidjeli u muškoj odjeći. Vjerojatno su ovamo dolazili svako-
jaki ljudi. Jedan od njih ustane i po-
đe prema njoj.

– Izvolite, gospodo?

– Željela bih razgovarati s go-
spodinom Friedelom.

– Morat ću vidjeti je li gospodin Friedel slobodan. Što da mu kažem tko ga traži, gospodo?

– Calamity Jane – odgovori gla-
sno, da se moglo čuti u cijelom ure-
du.

Dva su činovnika reagirala baš kao i Mike i Bracky u »Zlatnom ma-
garcu«. Istodobno se jedna vrata sa strane naglo otvoriše i u prijamni ured stupi čovjek neodređene dobi, rumenih obraza, bujne sijede kose.

– Calamity! – usklikne.

– Zdravo, Earle, – Pozdravi ga Martha mnogo srdačnije nego Ka-
gela.

Zagrlio ju je i poljubio u obraz.

– Daj da te vidim. Nisi se nimalo promijenila.

– Ni ti. Sigurno ti Midas odgova-
ra.

Nasmiješi se, još jedanput je po-
ljubi, a onda joj tiho, da njegovi či-
novnici ne bi čuli, reče:

– Mnogo bolje nego druga mje-

sta koja sam posjećivao.

S rukom oko njena vitkog stasa, povede je u svoj ured. Zastane jedan trenutak i pogleda iza sebe.

– Gdje je Hickock? Je li ostao da pridrži konje?

– Wild Bill – odmahne Martha glavom – ostao je u Denveru. Zadr-
žat će se tamo neko vrijeme.

Pošto je Earl Friedel zatvorio vra-
ta i pošto je ona sjela, nastavili su razgovor.

– Pričaj mi o sebi – reče on.

Ukratko mu je ispričala sve što ga je zanimalo, te završila riječima:

– Kao što rekoh, Bill će uskoro doći. Poslao je mene da vidim što ti trebaš. Rekao mi je da te podsjetim da sve što on može, to mogu i ja isto tako dobro.

– Na to me ne treba podsjećati – uvjeravao ju je Friedel. – U borbi radije bih imao tebe na svojoj strani nego ikojeg muškarca, ali sad nije posrijedi rutinski posao, ni posao koji je prikladan za ženu. Znam, znam – požuri jer je opazio da ga želi prekinuti – maloprije si rekla da možeš obaviti svaki posao isto tako dobro kao i muškarac, ali sad je riječ o tome da te grad mora prihvatiti, a bojim se da većina ljudi u Midasu neće dijeliti naše mišljenje.

– O kakvom je poslu riječ? – že-
ljela je znati Jane.

– Dopusti da ti nešto objasnim, pa ćeš moći bolje razumjeti o čemu je riječ. Midas i okolicu već dugo pritišću nevolje sa svih strana.

– Nikakvo čudo kad je u blizini tip poput Judda Kagela.

– Očito, ti ne voliš Kagela – za-
ključi Friedel. – Mnogi ga ljudi ne vole, ali on se promijenio.

Jane odmahne glavom, a zatim reče:

– Vuk dlaku mijenja, ali čud ni-
kada. Tako i on mijenja samo svoje k

poput raka koji, kad se negdje uhvati, pomalo grize dok sve ne uništi oko sebe. Wild Bill i ja često smo se pitali kako pametan odvjetnik poput tebe može imati posla s onakvom varalicom i ubojicom.

Friedel otpuhne oblak dima prije nego što je odgovorio:

– Možda zato što on obavlja mnoge poslove s kojima ja ne želim prljati ruke. No svejedno, on nije začetak nevolja u Midasu.

– Tko je onda?

– Strom Clayton – odgovori Friedel. – On je takozvani predani dobročinitelj. Uvijek se bori za nešto. Na primjer, kad je izbio građanski rat, jedva je čekao da stupi dobrovoljno na stranu južnih država, da se bori za ropstvo i predratni način života. Kad je rat svršio, prešao je na drugu stranu i pomagao hvatati južnjačke bjegunce. Neki kažu da je poslije svega navlačio kukuljicu Ku Klux Klana. A cijelo to vrijeme ovdje u Midasu čelalo ga je imanje od 5000 rali i 8000 grla stoke što mu je otac ostavio. Otac mu je bio dobričina, ali Strom je opak. Naoko je svetiji od sveca, ali mu nije ispod časti da unajmi profesionalne revolveraše za izvršavanje ubojstava po narudžbi. Vješa svakog tko se s njim na slaže i tko nije dovoljno jak da mu se odupre.

– Po svemu sudeći, Midas nije baš sretan gradić kako na prvi pogled izgleda. No još mi nisi rekao o kakvom je poslu riječ. Zašto si poslao po Wild Billa?

Friedel duboko uvuče dim cigare, otpuhne ga sve do tavanice, a zatim nastavi:

– Nedavno je ovdje u Midasu ubijen šerif. Usrijeljen je s leđa. Bio je to jedan od najpoštenijih šerifa u ovim krajevima. Kao takav našao se između dviju suprotstavljenih grupa.

– Između tebe i Claytona?

– Točno.

Jane ga je neko vrijeme kritički promatrala, a onda ga upita:

– Jeste li ti ili Kagel imali kakvu vezu sa smrću toga šerifa?

– Kakvo je to sad pitanje?

– Hoću samo da mi sve bude jasno. Hoću samo da znam tko su dobri, a tko zli ljudi. Dakle, ti si poslao po Billa da preuzme mjesto šerifa?

– Da. Postoji, doduše, privremeni šerif, zove se Nick Crescent – tumačio je Friedel. – Prije je bio zamjenik šerifa. Nije baš jedan od Claytonovih ljudi, ali ga je Clayton predložio, pa kada je god kakva neprilika, uvijek je naklonjeniji Claytonu nego ikome drugome. Želim da leti s tog posla i želim da se imenuje moj čovjek. Kao javni tužilac imam određeni utjecaj u ovom mjestu, a i prijatelj sam s jednim sucem, pa to nije neostvarivo. Neprilika je u tome što u Midasu ne postoji osoba koja bi bila sposobna za taj posao. Zato bih želi imenovati Wilda Billa.

– A u međuvremenu dok on ne stigne ovamo? – upita Jane.

Još jedan oblak dima digno se iz Friedelove cigarete. Rukom rastjera dim ispred sebe, a onda reče:

– Ja osobno ni najmanje ne sumnjam da ti ne bi mogla udovoljiti na tom poslu isto tako dobro kao i Hickok. No kao što rekoh, nisam siguran da bi ljudi ovdje prihvatili da žena nosi značku. Ti bi vjerojatno imala dvaput više nevolja nego čovjek poput Hickoka.

– Prema tome – nasmiješi se Jane samozadovoljno – što možemo izgubiti? Na kraju krajeva, Wild Bill će doći ovamo. U međuvremenu ja mogu početi utirati put.

Prije nego što je Friedel išta odgovorio, netko pokuca na vrata. Na njegov poziv vrata se otvoriše i pojavio se njegov činovnik.

- Izvoli, Clarence?
- Neki vas mladić traži. Kaže da se zove Dwayne Walters.

IV

– Oh ne! – krikne Calamity Jane kad je činovnik spomenuo ime Dwayne Waltersa.

– Zar nešto nije u redu? – upita je Friedel radoznalo.

– To je mladić kojega sam srela jučer na putu. Kako li je samo saznao da sam ovdje?

– Malo si prenaglila – reče odvjetnik i nasmiješi se. – Taj mladić ne dolazi da vidi tebe nego mene. Clarence, uvedi ga!

– Zašto bi on dolazio baš k tebi? – začudi se Jane.

– Njegov otac i ja bili smo nekad ortaci. Posjedovali smo malu tiskaru u mjestu Tranquil Valley. Njegov je otac ostao i oženio se djevojkom u koju smo obojica neko vrijeme bili zaljubljeni. Mislim da nije vjerovala da će od mene ikad išta postati. Nedavno mi je pisala da će poslati svog sina ovamo, ali mi nije rekla zašto. Doduše, rekla je da je mladić utuvio sebi u glavu da postane odvjetnik, pa pretpostavljam da dolazi ovamo da ga uvedem u posao.

– Što ti, naravno, ne namjeravaš učiniti.

– Nije mi ni nakraj pameti – stigao je reći Friedel prije nego što je Dwayne stupio u sobu.

Nakon samo nekoliko koraka stao je kao ukopan i izbečio oči kad je ugledao Jane.

– Martha Jane? – usklikne.

– Martha Jane? – ponovi Friedel upitno.

– To je moje djevojačko ime – reče mu Jane.

– Kako ... kako si znala da ću ja doći ovamo?

– O tome možete poslije – prekine ih Friedel i pride k Dwayneu. – Daj

da te vidim, sinko. Da, pravi otac! Nisi, doduše, visok kao on, ali isto visoko, inteligentno čelo. Iste sivozelene radoznale oči. Ti možda i ne znaš da si mogao biti i moj sin. Ili ti je majka možda pričala o tome? Tvoj je otac bio brži. A ni tvoju majku ne mogu kriviti, izabrala je boljega. Tvoj otac joj je pružio veću sigurnost. Ja sam bio lutalica. Želio sam vidjeti svijeta prije nego što se smirim. No to je prošlost. Reci, sinko, kako ti je majka?

– Hvala, dobro, gospodine Friedele – odgori Dwayne, očito dirnut tolikom srdačnošću.

Jane, međutim, nije bila dirnuta. Njoj su bili poznati Friedelovi izljevi oduševljenja. Nije bio ni najmanje iskren.

– Je li ti majka još onako lijepa? – nastavi Friedel.

– Da, gospodine. Mislim da će uvijek biti lijepa.

– A novine? Kako napreduju novine?

– Dobro. Naklada se podvostručila poslije očeve smrti.

Friedel ponudi Dwayneu da sjedne, a onda i sam sjedne za svoj stol.

– Ovdje mi je negdje pismo tvoje majke – reče Friedel i počeo premetati spise po stolu. – No, nije važno, sjećam se točno što mi piše. Ti učiš da bi postao odvjetnik, je li tako?

– Da, gospodine. Upisao sam se u dopisnu školu, ali se nadam da ću poslije moći ići u pravu školu u Denveru. Moram još samo godinu dana studirati i onda ću pristupiti odvjetničkom ispitu.

– Pretpostavljam da si ovamo došao zbog posla? – reče Friedel i značajno pogleda Jane.

– Da, gospodine – odgovori Dwayne.

Jane je netremice gledala Friedela i pitala se kako će se izvući da ne povrijedi osjećaje tog mladog čovje-

ka. Friedel odloži ostatak cigare u pepeljaru na stolu, skupi prste, nakašlja se i započne svojim milozvučnim glasom:

– Ništa na svijetu ne bih više volio nego da mlad i ambiciozan čovjek poput tebe radi sa mnom ovdje u ovom uredu, osobito kada je riječ o sinu mog najboljeg starog prijatelja. Ali kao što vidiš, Midas je mala rudarska zajednica. Nema tu dovoljno posla ni za jednog odvjetnika. I što će onda tu pripravnik? Ovdje ne bi mogao ništa naučiti. Ti bi ovdje zastajao. Prema tome, poslušaj moj savjet i potraži posao u kojem velikom gradu.

Dwayne je uljudno čekao da Friedel završi govoranciju, a onda reče:

– Oprostite, gospodine Friedele, ali vi ste mene krivo shvatili. Vjerojatno nisam bio dovoljno jasan.

– Nisi bio jasan? – nakrivi Friedel glavu kao pas kad nešto pažljivo sluša, a i Jane se nagne naprijed radoznalo.

– Ja nisam došao ovamo da tražim posao za sebe.

– Ne? – začuđeno će Friedel.

– Ne, gospodine. Ja sam došao ovamo da ponudim vama posao.

Friedel se zabezekne.

– Meni da ponudiš posao?

– Da, gospodine – odgovori Dwayne. – Vi znate bolje od mene da će Kolorado za manje od godinu dana postati trideset osma država u savezu.

– I onda? – priupita Friedel zureći u Dwaynea.

– Kad se to dogodi, bit će potreban vođa. I to ne tkogod. Ljudi žele nekoga tko će se brinuti za njih. Žele nekoga pouzdanog, nekoga tko ih neće pljačkati i varati.

– I? – prekine ga Friedel.

– Narod je izabrao vas. Svi žele da vi budete prvi guverner države Kolorado.

Jane vrisne poput kauboja, iz petnih žila. Dwayne se lećne i upita je da joj nije dobro, a Friedel je ošine strogim pogledom.

– Ne, nije mi ništa. Samo mi je bilo teško nešto progutati – reče Jane.

– Hoćeš li da ti donesem vode? – ponudi joj Dwayne.

– Ne, ne treba. Dobro mi je sada. Tada Dwayne izvadi iz džepa molbu s potpisima ljudi iz svog kraja, njih oko tisuću. Friedel je s velikim zanimanjem počeo čitati imena ljudi koji su potpisali molbu.

– Naravno, nitko ne očekuje da morate odmah odlučiti. Ostat ću u Midasu tako dugo dok odlučite – reče Dwayne.

– Jesi li već negdje odsjeo? – upita ga Friedel.

– Još nisam, gospodine.

– Idi u »Grand Hotel«. Reci tamo da sam te ja poslao. Imaš li novaca?

– Imam nešto. Naravno, ako vi prihvatite kandidaturu i ja budem morao ostati, majka će mi još poslati. To će ići iz prikupljenog fonda za izbornu kampanju.

– Ako budeš imao problema, javi mi se ili stupi u vezu s Calamity – reče mu Friedel.

– Calamity? – zine Dwayne očuda.

– Zar ti nije rekla da je ona Calamity Jane?

– Calamity Jane? – ponovi Dwayne sa strahopoštovanjem.

Jane kimne glavom, a Dwayne je i dalje zurio u nju kao da ne vjeruje da je to točno, premda mu je sada sve bilo jasnije, pogotovu kad se sjetio kako ona jaše, barata revolverom, kune. Čak u njegovom zabitnom rodnom mjestu čulo se za pustolovine Calamity Jane. A tek kad pomisli da je jahao kraj nje, da ju je vidio posve голу, da je čak spavao s njom! No prije nego što je on stigao nešto zaustiti, Jane reče:

– Ja bih htjela nasamo porazgovarati s gospodinom Friedelom. Pričekaj me nekoliko minuta vani.

– Oh, naravno – prene se Dwayne.

Pričekala je da on zatvori vrata za sobom, a onda se obrati Friedelu:

– Guverner Earl Friedel. To tako dobro zvuči. Nadam se da to nećeš prihvatiti.

– Zašto ne bih?

– Zbog mnogo razloga, a jedan je onaj tip Judd Kagel – podsjeti ga ona. – Ako onaj mladić koji je upravo izašao nešto sazna, ne bih željela biti u blizini...

– Ali ako se ja zaista založim i imenujem te šerifom, ti ćeš se pobrinuti da on ništa ne sazna.

– I da usput poginem kao i bivši šerif?

– Kad bolje o svemu razmislim – vrtio je odvjetnik glavom – siguran sam da nitko u ovom gradu, ma kakav bio, ne bi pucao u ženu s leđa.

– Čak ni tvoj prijatelj Strom Clayton?

– On najmanje – odlučno odgovori Friedel. – Ti zaboravljaš da je on Južnjak stare škole. Uvjeren sam da bismo nas dvoje mogli svladati Claytona. Mislim, on nikad ne bi posumnjao da bi žena mogla učiniti kakva zlodjela, čak ni žena koja je na glasu kao Calamity Jane.

Jane nije na to ništa rekla, nego ga je samo gledala kad se okrenuo i kroz prozor upiljio pogled u daleke planine. Nakon trenutka šutnje ona tiho izađe na ulicu gdje ju je čekao Dwayne Walters.

V

Kad je izašla, Dwayne se netremice zagleda u nju, a onda je napokon upita:

– Jesi li ti zaista Calamity Jane?

– Tako me zovu – odgovori ona.

– Ali vjerojatno nisi učinila sve ono što govore.

– Možda nisam. Sigurno će uvijek biti teško odvojiti istinu od glasila – napomene ona. – Hajde da pođemo u hotel da vidimo kako je sa sobama. No prvo da smjestimo konje u konjušnicu.

Gazeći blato do gležnja, povelili su konje prema konjušnici, gdje su ih predali čovjeku mutnih očiju. Pošto su mu rekli da nahrani i napoji konje, pošli su u hotel.

– Zašto je gospodin Friedel predložio baš »Grand Hotel«? – zanimalo je Dwaynea.

– On je vlasnik dijela hotela, kao i dijela većine prodavaonica u gradu – odgovori mu Jane.

– Zacijelo je važna osoba u Midasu – divio se Dwayne. – Poznaš li ga već dugo?

– Dosta dugo – odgovori mu ona.

Stigli su u hotel. Osim recepcionara, u predvorju nikoga drugoga nije bilo. Službenik ih pozdravi i prezirno se osmijehne.

– Pretpostavljam – obrati se Dwayneu – da tražite sobu za sebe i svoju suputnicu.

– Tako je – odgovori Dwayne i posegne za perom na stolu.

Službenik položi ruku na knjigu gostiju i reče:

– Naravno, pretpostavljam da ste muž i žena?

– Nismo – reče mu Dwayne.

– Oh – izusti službenik, a smijesak mu nestane s usana. – Žao mi je, ali ne dopuštamo neoženjenim parovima da stanuju u istoj sobi. Ovo je obiteljski hotel, razumijete? Možete se smjestiti u hotelu »Belvedere« na kraju ulice.

Jane oštro zakorakne naprijed.

– Mislim da se to ne bi svidjelo gospodinu Friedelu.

Službenik problijedi.

– Gospodinu Friedelu?

– Gospodin Friedel nam je rekao da dođemo ovamo i kažemo da nas je on poslao – objasni Dwayne.

Službenikovo držanje i izražaj lica u tren oka su se promijenili.

– Ispričavam se, gospodine... gospodo. Nisam pojma imao da ste vi prijatelji gospodina Friedela. Naravno, imamo divnu sobu. Apartman.

– Uzet ćemo dvije sobe – izjavi Dwayne.

Jane ga zgrabi za ruku i povede nekoliko koraka na stranu.

– Zašto dvije sobe? Zar se stidiš biti u istoj sobi sa mnom?

– Baš naprotiv – reče joj Dwayne. – Ako namjeravaš ostati u ovom gradu neko vrijeme, sigurno želiš da te ljudi poštuju. Iako je ovo možda priprosti rudarski gradić, siguran sam da i tu ima uglađenih žena s kojima ćeš se željeti družiti.

Jane ga ošine pogledom, ali mu ne reče da je se uopće ne tiče što takozvane »uglađene žene« misle o njoj. Umjesto toga reče mu:

– Ako mi ikad zatreba odvjetnik, znam kome ću se obratiti.

Vratili su se i upisali u knjigu gostiju. Dwayne je rekao službeniku da želi da mu se donesu kada i vruća voda u sobu, a Jane reče da će se ona poslije okupati, jer se prethodne noći kupala u jezeru. Uzeli su ključeve i pošli u prvi kat, u svoje sobe koje su bile jedna do druge.

Dwayne je dobio sobu kakvu je otprilike i očekivao. U njoj su bili golemi krevet, komoda, stol s jednim stolcem i zrcalo na zidu. Dwayne razmakne zavjese i ustanovi da ima pogled na glavnu ulicu. Na zapadu je ležao bogataški Pebble Hill, a na istoku i sjeveru dizali su se vrhunci Stjenjaka. Zanimalo ga je li i Jane ima takav divan pogled iz svoje sobe. Baš kad se okrenuo od prozora, netko je tiho pokucao na vrata. Otvori ih. Bili su to recepcionar i

golemi Crnac. Recepcionar je imao u svakoj ruci vedro vruće vode, a Crnac je držao veliku metalnu kadu. Pošto su mu napunili kadu vodom i izašli, Dwayne izvadi iz džepa ključ i htjede zaključati vrata sobe, ali ustanovi da je brava razbijena. Prislonio stolac na vrata i odmah se svuče, uđe u kadu i poče se temeljito prati. Toliko je bio zaokupljen pranjem da nije ni čuo kad su se vrata otvorila i kad mu je prišla Martha Jane. Lecnuo se kad mu se obratila riječima.

– Želiš li da ti operem leđa, dragi?

– Što... što ti radiš ovdje?

– Samo sam svratila da vidim kako si. Vidim da si dobro, jedino što se ne možeš oprati između lopatica. Dodaj mi sapun.

– Ne! – gotovo je vrisnuo. – Molim te izađi!

– Ali zašto? Sinoć...

– Sinoć je bilo nešto drugo.

– Kako drugo?

– Molim te, izađi iz sobe.

– Neću dok ti ne oribam leđa – uporno će ona.

– Dobro, dobro – reče on i pruži joj sapun. – Ali sva ćeš se smočiti.

– Ako se smoćim – nasmiješi se ona – možda ću svući odjeću i doći k tebi u kadu.

– Oh, ne, nećeš! – izjavi on odlučno.

Pošto mu je oprala leđa i izašla iz sobe, tek tada je Dwayne izašao iz kade. Prvo je čvrsto podupro vrata, a nakon toga se obrisao i obukao. Ponovo je prišao prozoru i pogledao na nebo. Po položaju sunca zaključio je da je skoro podne. I baš kad se htio odmaknuti od prozora, ugleda dva jahača na ulici. Razmakne zavjesu i nasloni se na prozorsku dasku. Čak ni iz daljine nije bilo dvojbe. To su bili Crunch i Abe, razbojnici koji su ga presreli na putu ovamo i pokušali opljačkati. Za

Dwayne, koji je poštovao zakone, postojalo je samo jedno rješenje: mora otići k šerifu i prijaviti ih, tako da ih on zatvori ili otjera iz grada prije nego što opljačkaju nekoga drugoga.

Šerif Nick Crescent bio je koščat muškarac, pognutih ramena, kratkih sivih brkova. Dok je govorio, ponestajalo mu je daha iza svake rečenice. Mirno je saslušao Dwaynea, a kad je ovaj završio, reče mu:

– Naravno, ti se šališ.

– Šalim? Ne, gospodine, ne šalim se. Mislim da biste ih morali zatvoriti ili natjerati da napuste grad.

Crescent mu se gromko nasmije.

– Vidim da nisi dugo u Midasu. Da bih zatvorio svakog razbojnika, trebala bi mi veoma velika tamnica, a ako bi ih počeo tjerati odavde, ovo bi uskoro postao pusti grad. Čovjek mora ubiti nekoga ili biti uhvaćen u pljački banke, da ga možeš zatvoriti. Prema tome, sinko, zaboravi da ćeš ti srediti račune s takvima kao što su Crunch i Abe.

VI

Budući da nije dobio zadovoljstiju od šerifa, Dwayne je pomislio da pođe k Friedelu i kaže mu za Cruncha i Abea i da sazna jesu li i drugi tako ravnodušni prema razbojnicima. No kad je bolje promislio, zaključio je da ne valja uznemiravati odvjetnika takvim sitnicama, jer sigurno ima važnijeg posla. Zajahao je konja i pošao na razgledanje okoline.

Većina ove zajednice sastojala se od doseljenika s Istoka koji su došli ovamo nadajući se da će se obogatiti zlatom kojega je, navodno, bilo u mnogim potocima što su tekli obroncima. Njihove su nastambe bile uglavnom na brzinu sklepane barake i šupe. Kao što je otkrio i u mnogim rudarskim naseljima kroz

koja je prošao, stanovnici su bili većinom muškarci. Budući da nije bilo žena, muškarci su morali prati i kuhati. Međutim, u Pebble Hillu, gdje su živjeli bogati građani, bilo je sasvim drukčije. Kuće su bile udobne i čvrsto građene. Tu je bilo i žena, a u nekim kućama, kao u onoj u kojoj je živio Earl Friedel sa svojom kćerkom, postojala je i posluga. Dwayne je imao opravdani razlog da obiđe okolicu Midasa, jer ako Friedel prihvati kandidaturu, onda će on morati obilaziti ljude u svim dijelovima Midasa da pridobije glasove za čovjeka koji je bio najbolji prijatelj njegova oca.

Već se davno spustio mrak kad se zaputio prema središtu grada, nadajući se da će još koji restoran biti otvoren, jer je veoma ogladnio. Nije bio siguran tko mu je zapravo spomenuo »Zlatnog magarca«, je li to bila Jane ili možda recepcionar, znao je samo da je to ime imalo neke veze s Friedelom, pa je zaključio da će biti najsigurnije da tamo ode i nešto pojede. Kad je ušao u salun i rekao barmenu da bi želio nešto pojesti, ovaj mu reče:

– Šališ se?

– Ne. Gladan sam.

– Sve što imamo od jela jesu jaja i restani krumpir.

– A kava?

– Kava? – ponovi barmen. – Ne! Nema kave. Ima piva i drugo piće.

– Uzet ću pivo, jaja i restani krumpir.

– Morat ćeš pričekati da se to spremi – reče mu barmen i stavi pred njega vrč piva.

Dwayne kimne, uze vrč s pivom i sjedne za prvi prazan stol. Nije mu posebno stalo do piva, ali kako je bio žedan i gladan, srknuo je malo iz vrča. Baš kad je odlagao vrč na stol, više je osjetio nego vidio da se netko zaustavio kraj njegova stola.

Okrene glavu i ugleda dva čovjeka koja je najmanje želio vidjeti: Crunch i Abe. Crunch je držao ruku na dršci revolvera.

– Ja ne tražim kavgu – predusretne ga Dwayne.

– To si morao misliti prije nego što si išao k šerifu i govorio mu laži o nama – zapsiće Crunch.

– Ja sam mu rekao samo istinu – odgovori Dwayne.

– Ja i Abe tvrdimo da si lagao – ispljune Crunch.

– Ja ne lažem – odvrati Dwayne.

– Ustani!

– Rekao sam vam da ne tražim svađu – ponovi Dwayne.

Crunch pride stolu i nadlakticom zamahne po vrču s pivom koje se prolije po stolu i Dwaynovoj odjeći. Dwayne skoči na noge, a Crunch i Abe prasnuše u smijeh. Još nekoliko mušterija pridruži se grohotanju ove dvojice.

– Mislim da ću te naučiti da u ovom gradu nema mjesta za lažljivce i tužibabe. Gdje ti je pištolj? – upita ga Crunch.

– Nemam ga. Nenaoružan sam – odgovori mu Dwayne.

– Pa i ne treba ti pištolj za ples – ponovo Crunch prasne u smijeh i odgurne stol ispred Dwaynea. – Da vidimo kako poskakuješ na petama – reče Crunch i izvuče revolver iz korica. – Pleši!

– Neću! – odgovori prkosno Dwayne, pogledavši gomilu što se skupila oko njih.

Crunch podigne revolver i pritisne okidač. Grune hitac, a metak se zabi jedva koji centimetar od Dwayneove noge.

– Pleši! – drekne Crunch.

Dwayne se nije ni pomaknuo. Do-trčao je Bracky.

– Što to, dovraga, radiš, Crunch?

– Ne miješaj se, Bracky. Ovo se tebe ne tiče. Ovo je podla tužibaba koja nas je ogovarala pred šerifom.

Da li zbog ranjenog ramena ili iz poštovanja prema Crunchovom revolveru, Bracky se nije više miješao.

– A sad, tužibabo – obrati se Crunch ponovo Dwayneu – možeš učiniti ono što kažem ili otići odavde bez nekoliko prstiju na nozi. Izaberi – reče i počeo pažljivo nišaniti u Dwayneovo desno stopalo.

– Kako bi bilo da ti izabereš, Crunch – najednom će glas iz gomile. – Spremi taj revolver ili ga upotrijebi protiv mene.

Crunch se ukoči na trenutak, a onda polako pogleda preko ramena. Pozelenio je od bijesa kad je ugledao istu onu djevojku koja ga je spriječila da on i Abe opljačkaju Dwaynea u klancu nedaleko od grada.

– Ti opet? – reče Crunch ogorčeno.

– Ako, želiš pokazati kako si spretan u rukovanju revolverom, evo ti prilika – reče Martha Jane, držeći desnicu u pripravnosti iznad svog revolvera u koricama. – Imaš i prednost, tvoj je revolver već u tvojoj ruci. Prema tome, izvoli...

Gomila se razmaknula tako da su na liniji vatre ostali samo Crunch i djevojka. Crunch se nije ni pomaknuo, ali je Abe išao polako rukom prema svom revolveru. Jane je to opazila ispod oka, pa ga upozori:

– Abe, ja to ne bih učinila na tvom mjestu.

Abe sramežljivo stavi ruke na leđa, dok je Jane neprestano motrila Cruncha.

– Dakle, hoćeš li pokušati svoju sreću ili ne?

Crunch je bio svjestan toga da su sve oči uprte u njega, te da mu svi prisutni šutke postavljaju to isto pitanje. Kapi znoja izbile su mu na licu, a cijelo mu je tijelo drhtalo od bijesa. Sjetio se kojom je brzinom Martha Jane potegnula revolver i kako je točno gadala kad su se po-

sljednji put sreli. No jedno je dati petama vjetra u klancu kad te nitko ne gleda, a drugo je to pred očima gotovo cijeloga grada. Udahnuo je, zadržao dah i podigao revolver da zapuca. Revolver je grunuo, ali ne njegov. Jane je munjevito izvukla svoj revolver iz korica i ispalila metak u dršku Crunchova revolvera koji je odletio na pod i otkotrljao se sve do zida.

Čula je na vrijeme Dwayneovo upozorenje i vidjela kako Abe izvlači svoj revolver. Ispalila je još jedan metak, tako da je okrnula zglavke njegove desnice. Abe odmakne ruku od korica.

Crunch je stenjao i čučao na podu. Ljevicom je pridržavao desnicu koja mu je bila ranjena.

– Mislio sam – obrati mu se Bracky – da si pametniji i da se nećeš upuštati u dvoboj s Calamity Jane.

Crunch problijedi prije nego što je izustio:

– Calamity Jane? Zašto mi, dovraga, nitko to nije rekao? Gle, što mi je učinila od ruke. Kako ću ikad držati revolver?

Baš u tom trenutku pride Judd Kagel, miran i gizdelinski dotjeran kao uvijek. Stane pred Jane.

– Calamity, zašto uvijek donosiš nevolje, kamo god dođeš?

– Jesi li pratio što se ovdje događalo?

Kimnuo je glavom.

– Onda nemaš što više reći.

– Ipak bih više volio da pucaš negdje drugdje. Doći će mi salun na zao glas.

– Nitko i ništa ne može ovom salunu dati gori glas nego što ga već ima – reče mu Jane.

Kagel se kiselo nasmiješi. Brackyu i još jednom od svojih ljudi naredi da namjeste stol i počiste razbijeno staklo, a Cruncha da odvedu k liječniku da mu previje ruku. Jane

pozove Dwaynea da pride. On se mudro držao postrani za vrijeme obračuna između Jane i Cruncha.

– Kagele, jesi li upoznao Dwaynea Waltersa? – upita ga Jane. – Dwayne je Earlov prijatelj. Earl i Dwaynov otac bili su ortaci.

Očito Kagel nije čuo zašto je Dwayne došao u Midas, pa je Jane odlučila da mu ne kaže. Neka mu Friedel saopći tu vijest.

Kagel je tad rekao poznatu otrcanu frazu da je Earlov prijatelj i njegov prijatelj i da sve što Dwayne želi ide na račun ove kuće. Dwayne mu je rekao da želi samo nešto pojesti. Bio je hitno poslužen. Jane je kao i obično naručila viski.

Kad je Kagel otišao, sjeli su za stol. Dok je Dwayne večerao, a ona pila viski, počela ga je grditi.

– Koji te vrug donio u ovaj salun? Jesi li svjestan toga da si mogao poginuti ili otići odavde osakaćen? Zašto nisi večerao na vrijeme na nekom drugom mjestu?

Objasnio joj je zašto.

– Pa ne misliš valjda ozbiljno da će se Friedel prihvatiti kandidature?

– Naravno da to mislim. Čak sam siguran u to.

– Naivniji si nego što sam mislila. Kad završiš večeru, idi u hotel i više ne izlazi odande. Jesi li razumio?

– Ti sad govoriš kao moja majka – prigovori joj on.

– Ovdje u Midasu ja sam ti više od majke.

Premda nerado, morao je priznati da je u pravu, jer mu je već dvaput spasila život, pa je odlučio da je poslušati i učini ono što mu savjetuje.

– Hoćeš li i ti sad u hotel?

– Ne, ja ću još ostati.

– Laku no

što su sjedili s njim također su se počeli smijati.

Jane je neko vrijeme promatrala onoga prvoga i onda ga upita:

– Što je tako smiješno?

– To kako naređuješ onom momku. Nikad nisam čuo nijednu ženu da tako govori bilo kojem muškarcu, makar i onako mladom.

– I ti misliš da je to smiješno? – reče Jane i položi svoj revolver na stol. – Budući da ti smatraš da je to smiješno, učini ono što je i on učinio.

Bradati se u tren oka otrijezni i upita je:

– Što hoćeš time reći?

– Hoću reći da popiješ pivo, ustaneš i odeš kući.

– Ali zašto?

– Zato što ne volim da se itko smije mojim prijateljima – odgovori mu Jane otresito. – Hajdemo!

Bradati je uzeo čašu i iskapio pivo. Ustao je. Činilo se kao da želi nešto reći, ali se predomislio i izađe.

– Je li još netko smatra da je moj prijatelj smiješan? – obrati se Jane ostalima.

Svi su šutjeli. Jane spremi revolver u korice. Sjela je i praznom čašom stala praviti kružice po stolu. Nije više gledala muškarce za susjednim stolom, ali je osjećala da su njihove oči uperene u nju i da se pitaju isto što i ona. Zašto se tako ponaša prema svom prijatelju? Zašto je iznenada postala tako osjetljiva kad je u pitanju Dwayne? Zaljubljenica je u Wilda Billa Hickocka. Ne bi trebalo da je se itko drugi tiče. Što se to s njom zapravo događa?

VII

Kad je Dwayne stigao u hotel, odmah se svukao i legao u krevet. Krevet je bio krajnje neudoban, ali kako je on bio vrlo umoran, nadao se da će brzo zaspati. Međutim,

mnoge misli navirale su mu dok je ležao. Sjetio se doma. Svoje majke. Molbe s potpisima. Što će sjedokosi odvjetnik odlučiti. Nadao se da će pristati, premda je upravljanje novom državom velika odgovornost. Za takav posao treba čovjek velikog znanja, golemog iskustva i nedvojbene čestitosti. Dwayne je bio uvjeren da bi za taj posao Earl Friedel najbolje odgovarao. Još davno prije smrti njegov je otac hvalio Friedela, a majka je to do dana današnjeg potvrđivala.

Međutim, on nije mogao razumjeti zašto Martha Jane ne vjeruje da će se Friedel prihvatiti tog posla. Ona je bila gotovo uvjerena da će on odbiti ponudu da se kandidira za guvernera. Je li moguće da je ona u toku svog opakog života upoznala pogrešne ljude, pa ne može ni zamisliti da bi se itko pošten mogao popeti do tako uzvišenog položaja?

Ležeći tako u krevetu, mnogo je razmišljao o Marthi Jane. Čudno, ali nikako se nije mogao priviknuti da je zove Calamity, kao svatko drugi, premda je vidio kako rukuje revolverom, čuo kako kune, vidio kako jaše, iskusio njezino potpuno pomanjkanje čednosti. Gotovo nije mogao vjerovati da je to Calamity Jane, najzloglasnija žena na Divljem zapadu.

Tonuo je u san kadli iznenada začuje škripanje vrata koja su se otvarala. Prošla ga je pospanost. Naglo sjedne u krevetu i upilji pogled u vrata. Sigurno je to Jane. Dolazi da mu zaželi laku noć i da mu se ispriča zbog načina na koji ga je otjerala iz saluna. Ali kad je žena zatvorila vrata iza sebe i ušla u krug mjesečine što je dopirala u sobu kroz prozor, vidio je da to nije Martha Jane. Ta je žena imala dugu plavu kosu i na nogama papuče s visokim potpeticama. Kad se zaustavila kraj nje-

gova kreveta, razmaknuo joj se gornji dio svilenog kimona i otkrio prilično korpulentni ženski lik.

– Bojim se – zamuca Dwayne – da ste pogriješili sobu.

– Vi ste gospodin Walters, zar ne?

– Jesam.

– Onda sam u dobroj sobi. Ja se zovem Violeta – reče žena i ogleda se po sobi.

– Ne razumijem što vi tražite ovdje?

Violeta slegne ramenima, i dok je to učinila, kimono sklizne s nje i ona ostade posve gola. Dwayne cijelog svog života u Tranquil Valleyu nije vidio голу ženu, a sada je ovdje u dvije noći zaredom vidio dvije različite žene posve gole.

– Imam samo jedno pitanje – reče Violeta. – Da nemaš možda kakvo oružje kraj sebe?

– Zašto? – upita je Dwayne, jedva se savladavajući da ne gleda njezinu golotinju.

– Osjećam odbojnost prema revolverima.

– Ne moraš brinuti – uvjeravao ju je Dwayne – jer jedini pištolj što ga imam tamo je u bisagama na klinu iza vrata, ali to ne znači da ja želim da ti...

– Nema revolvera! – vikne Violeta iz svega glasa.

Na vrata su nahrupili Crunch i Abe. Obojica su uletjela u sobu s revolverima u ruci. Crunch je držao revolver u lijevoj ruci jer mu je desna bila u zavoju.

– Što želite? – upita ih Dwayne dok se Violeta brzo obukla i pošla prema vratima.

– A što misliš što želimo? – reče mu Crunch podrugljivo. – Zbog tebe sam zaradio ovo – pokaže ranjenu ruku. – Možda više nikad neću u toj ruci moći držati revolver, a osim toga svi će govoriti kako me pobijedila djevojka.

– Ali ti si izazivao – reče mu Dwayne, gledajući kako Abe daje Violeti nekoliko novčića. – Martha Jane ne bi nikad pucala u tebe da ti nisi prvi pokušao pucati u nju.

– Zaveži! – drekne Crunch. – Ne trebaju mi tvoje propovijedi. Ustaj iz kreveta i idi po svoj pištolj. Ne želim da mi poslije netko kaže kako sam ubio nenaoružana čovjeka.

Dwayne ustane i pođe na drugi kraj sobe. U međuvremenu je Abe prišao prozoru i pogledao van. Iznenada se sav ukoči i svu pozornost usredotoči na nešto na ulici. Promuklim šapatom obrati se svom ortaku.

– Crunch, dodi ovamo! Brzo!

– Ti čekaj ovdje – naredi Crunch Dwayneu i požuri do Abea kraj prozora.

– Gledaj! Tamo kraj dućana...

– To je ona! – usklikne Crunch kao da ne vjeruje svojoj sreći. – Izašla je iz saluna i ide ravno ovamo u hotel.

– Čini mi se da i tetura malo.

Polako, s posebnim užitkom, Crunch je počeo dizati revolver lijevom rukom.

– Misliš li da ćeš je moći pogoditi lijevom rukom? – upita ga Abe. Možda da je ja dokrajčim?

– Nakon što me je osakatila? – reče Crunch prezirno. – Ne bih ni za što propustio taj užitak.

Dwayneu nije bila potrebna velika domišljatost da zaključi o kome Crunch i Abe razgovaraju. Znao je samo jedno – bez obzira na posljedice, neće smjeti dopustiti da ovako hladnokrvno ubiju Jane na ulici. Kradomice se primakne k prozoru iza Abea i Cruncha. Vidio je kako Jane tetura pješačkim nogostupom od dasaka. Čekao je sve dok Crunch nije nanišanio, a onda glasno krik-

ne, tako da je mogao probuditi pola grada:

– Jane! Crunch i Abe su ovdje gore. Pogledaj na prozor!

Na trenutak revolveraši su bili toliko iznenađeni da se nisu mogli ni pomaknuti s mjesta. Abe se prvi snašao i udario Dwaynea drškom revolvera, tako da je ovaj poletio natraške sve do zida i pao na pod. Crunch je ponovo nanišanio i okinuo, ali u tom djeliću sekunde Jane se bacila na zemlju i otkotrljala iza valova za napajanje konja, izvukla revolver i zapucala u prozor gdje je bljesnuo Crunchov revolver. Da li zato što je gađao lijevom rukom ili zato što je bio prenegao, no njegova dva zrna zabila su se u daske kraj Jane. Njezin jedini hitac bio je precizan. Pogodila je Cruncha u čelo među oči. Bio je mrtav još prije nego što je pao kroz prozor. Srušio se najprije na krov trijema, a zatim u blato na ulici.

Abe nije tratio vrijeme. Nije ni spremio svoj revolver, niti je pogledao je li Crunch mrtav, nego je jurao iz hotela. Izašao je na stražnji izlaz jer je zaključio da će Jane doći na prednji. Bacio se na ridana i zavijek odjahao iz Midasa.

Poslije, kad se sve smirilo i kad su odnijeli Crunchove posmrtno ostatke u stražnji dio prodavaonice pokućstva, koja je imala dvostruku ulogu, te po potrebi bila i gradska mrtvačnica, Jane se vratila u Dwayneovu sobu. Pošto je svukla kaput i odbacila šešir i opasač s revolverom, sjela je na rub kreveta i počela izuvati blatne čizme. Dwayne je stajao malo dalje i promatrao je neko vrijeme, a onda je upita:

– Pa što ti to radiš?

– Spremam se da provedem ovdje noć.

– To ne smiješ – usprotivi se Dwayne. – Čula si što je rekao re-

cepcionar. Ovo je pristojan obiteljski hotel.

– U pristojnom obiteljskom hotelu ti ne bi imao tri posjetioca kakvi su ovdje maloprije bili. A sad svlači se i ulazi u krevet. Kasno je – reče i prasne u smijeh.

– Što je tako smiješno? – začudi se Dwayne.

– Baš sam razmišljala kako bismo nas dvoje bili dobar tim.

– Tim?

– Da. Mene zovu Calamity, što znači nesreća, jer kažu da donosim nesreću kamo god dođem. Mogli bismo se zvati Calamity Dwayne i Jane. To se čak rimuje.

– Mislim da to ne bi bilo prikladno ime za odvjetnika – zaključio Dwayne.

– Možda ne bi, ali sigurno pristaje tebi baš kao i meni. Otkad smo se sreli u brdima, stalno smo u nekim neprilikama – reče Jane i svuče hlače.

Dwayneu je bilo neugodno, pa se okrene i ode do prozora, govoreći:

– Ti zaboravljaš na moj posjet Friedelu i ponudu koju sam mu donio.

Netremice ga je gledala neko vrijeme, a onda reče:

– Dragi moj, ako on prihvati tu ponudu, to će biti jedna od najvećih katastrofa.

– Što hoćeš time reći? – ljutito će Dwayne.

– Ništa, dušo – nasmiješi se ona samodopadno. – Samo čekaj i vidi što će reći veliki čovjek.

Iznenada Dwayneu sine da ona sjedi na njegovom krevetu posve gola.

– Ja... ja mislim da bi možda bilo bolje da spavam u tvojoj sobi – reče i šmugne iz svoje sobe.

VIII

Idućeg jutra Jane se probudila iz

dubokog sna od lupanja po vratima. Žmirnula je nekoliko puta zbog jakog sunca koje je prodiralo u sobu. Lupanje se nastavilo.

— Samo trenutak, samo trenutak — vikne. — Polako s tim vratima. Glava mi puca.

Trebalo joj je nekoliko trenutaka da shvati da nije u svojoj sobi. Ustane, bosa otapka do vrata i otvori ih. Kratkovidni recepcionar je zinuo kad ju je ugledao голу. Čak ni on na svom položaju nije bio naviknut da sreće posve gole žene. Izbečio je oči, ali to nije ni najmanje uzbuđivalo Jane.

— Što, dovraga, lupáš po tim vratima?

— Gospodin Walters u drugoj sobi rekao mi je da ste ovdje jer vam se više sviđa njegova soba...

— Hajd' ne brbljaj. Što hoćeš?

— Imam poruku za vas od gospodina Friedela.

— Tako rano ujutro?

— Gotovo je pola deset, gospodo.

Zgrabi ga grubo za suvratke kaputa i prodrma.

— Ne zovi me gospodom. Ja to nisam nikad bila, a niti ću biti. Kakva je to poruka?

— Gospodin Friedel želi da budete u njegovom uredu u deset sati — odgovori činovnik namještajući naočale.

— I samo to?

— Da, gospo... Ovaj... što se tiče sinoćnje neprilike, nisam pojma imao...

— Ne seri! — prekine ga Jane i pogleda ušiljenih zjenica. — Nitko ne bi mogao proći pokraj tebe da ga ti ne vidiš. Ti si poslao onu drolju plave kose da provjeri je li gospodin Walters naoružan.

— Oh, ne — drhtao je službenik.

— Ja kažem da je tako i ako se nešto slično ponovi, u nos ću ti staviti cijev i prosuti mozak po cijelom

predvorju — zaprijeti Jane. — Gubi se!

Službenik se gušio od straha i ništa nije mogao reći. Okrene se i potrči niz stube.

Prava pravcata delegacija bila je u Friedelovom uredu kad je Jane stigla onamo. Clarence, službenik u prijamnom uredu, obavijestio ju je da su vodeći građani Midasa na okupu. Kao članovi gradske uprave sakupili su se da izaberu novog šerifa. Clarence joj je također rekao da Friedel želi da ona ne uđe u drugu sobu dok svi prisutni ne kažu što misle. Što se toga tiče, nije ni trebalo da uđe u drugu sobu jer se i u prijemnom uredu čulo sve o čemu su govorili. Zidovi su bili tanki gotovo kao papir.

Najglasnije protivljenje imenovanju novog šerifa izražavao je Harry Durrant.

— Durrant je jedan od Claytonovih ljudi — šapne joj Clarence u povjerenju. — To nije velika tajna. Clayton ga je predložio u odbor radije nego da sâm bude u njemu. Na taj način iz pozadine upravlja gradom, a nikad nije odgovoran ni za što ako nešto pođe naopako. On se u načelu protivi svakom prijedlogu gospodina Friedela.

Kako je Jane mogla jasno čuti, nekoliko članova odbora priklonilo se Durrantu sve dok Friedel nije pribjegao svojoj govorničkoj vještini i pravničkim argumentima, ističući nedostatke šerifa Nicka Crescenta.

— Koliko je razbojništva riješeno otkako je Crescent prikačio šerifsku zvijezdu na prsluk? — upita ih Friedel. — Ni jedno jedino. Koliko je ubojica otkrio i strpao u zatvor? Ni jednog. Svaki žutokljunac zapadno od Mississippia dođe ovamo i nesmetano vara i pljačka poštene građane. Prostitutke i pijanice lunjaju

ulicama noću. Zar takav grad želite za svoje obitelji, gospodo?

— Kakvo jamstvo imamo da će grad biti drukčiji ako izaberemo nekoga koga ti predlažeš? — zainteresiralo je Durranta.

— Svi znamo što se dogodilo u mjestima Hays City i Abilene kad je Wild Bill Hickock bio šerif ondje — izvuče Friedel svog asa. — Dakle, ja sam zamolio Hickocka da dođe u Midas i bude ovdje šerif.

Ta je objava imala neposredan i povoljan učinak na članove odbora, osim na Durranta. Bilo je očito da je bio zabrinut što će mu reći Strom Clayton kad čuje da je Friedel progurao Wilda Billa Hickocka za šerifa.

— Kad će Hickock stići ovamo? — upita radoznalo jedan član odbora.

— Kad će preuzeti dužnost? — upita drugi.

— Možda neće moći još neko vrijeme — nerado odgovori Friedel. — Mora završiti neki posao u Denveru, a onda će doći ovamo.

— U međuvremenu ćemo zadržati Crescenta kao šerifa — reče Durrant nadajući se da Hickock možda nikad i ne dođe u Midas.

— Ne — usprotivi se brzo Friedel. — Ako zadržimo Crescenta da nam i dalje čuva zakon i drži red ovdje u Midasu, neće nam više Hickock ni trebati jer neće imati što čuvati.

— Prema tome što ćemo učiniti? — upita netko.

— Hickok je poslao osobu koja će ga zamijeniti dok on ne stigne — reče odvjetnik Friedel.

— Koga?

— Calamity Jane.

— Zar ti to nama pokušavaš reći da prihvatimo ženu za šerifa? — upita Durrant s prezirom.

— To je točno — potvrdi Friedel odlučno.

— Ti želiš da mi prihvatimo ne samo ženu, nego ženu koja je na ta-

kvom glasu kao ona? — opet će prezirno Durrant. — Pa ona je malo bolja od razbojnika i obične prostitutke.

U prijamnom uredu Jane je osjećala kako joj se znoje dlanovi i hvata je bijes sve dok nije čula Friedelovu obranu.

— Ja jamčim za nju! — vikne Friedel. — Kladim se da će Calamity izvršavati dužnost bolje od bilo kojeg muškarca. Osim toga, ako želite Hickoka, morate uzeti i nju dok on ne stigne.

Prepirka se nastavila još neko vrijeme, a onda je Friedel otvorio vrata i pozvao Jane da uđe.

— Izvoli, Jane. Želio bih te predstaviti gospodi koja su te upravo izabrala za šerifa u ovom gradu.

Nekoliko minuta prije podneva Jane i Friedel, u pratnji nekoliko članova odbora kojima se nije žurilo na posao, pošli su k sucu Hatchetu. Nije potrajalo dugo, te je Jane pred njim izvršila zakletvu i postala šerif Midasa.

— A sad dolazi najbolji dio — reče Friedel pošto joj je čestitao.

— Najbolji dio? — ponovi ona sumnjičavo.

— Ti sad idi i reci Nicku Crescentu da nije više šerif.

U skupini koja je dopratila Jane nastao je žamor, kao da ih to zabavlja.

— Zašto baš ja moram da mu to kažem? — htjela je znati Jane.

— Zato što si ti sada šerif i moraš se privikavati da se suočavaš s određenim situacijama — reče Henry Fricken podrugljivo.

— Ne samo to. Ti si žena — doda Joe Grande, vlasnik žitnice u Midasu. — Crescent je vrlo nježan sa ženama.

Svi su se smijuljili, zbog čega je Jane počela sumnjati da možda Nick Crescent i nije najomiljeniji šerif u Midasu i da ga se mnogi od

prisutnih žele što prije otarasiti. Istodobno nikome se nije baš mili-
lo da saopći Crescentu da je svrg-
nut. Taj neugodan zadatak prepu-
stili su njoj.

Nešto kasnije Nick Crescent je
gledao u Jane koja je stajala s
druge strane stola. Pažljivo ju je
proučavao. Sipljivo je izgovarao
rečenice.

– Dakle, ti si Calamity Jane.
Znaš, toliko sam čuo o tebi, pa
sam se mnogo puta pitao kako
izgledaš. Zamišljao sam te čas kao
ljepoticu, čas kao staru babu. Kad
bi uredila kosu i našminkala se,
bila bi sasvim zgodna.

– Hvala – reče Jane ne obazi-
rući se mnogo na taj njegov kom-
pliment. – Ja sam te u neku ruku
očekivala sinoć u hotelu nakon
pucnjave.

– Nakon pucnjave? Misliš u ve-
zi s ubojstvom Cruncha? Točno.
Netko mi je javio da si ti pucala.
Čujem da je to bio izvrstan pogo-
dak. S ulice si ga pogodila na pro-
zoru kraj kojega je stajao.

Jane se namršti.

– Zar te ne zanima zašto sam
pucala u njega? Zar te ne zanima
da je on htio ubiti mene?

Šerif je spokojno vrtio glavom.

– Grad je pun nevaljalaca. Net-
ko od njih uvijek nastrada. Kad
bih ja tražio uzrok svakom uboj-
stvu, imao bih posla do kraja živo-
ta. Dobro je da se grad otarasi ta-
kvih tipova – reče i razvuče usta
u osmijeh. – A sad, Calamity, što
bih ja mogao učiniti za tebe?

– Za početak, otkopčaj ovu zvi-
jezdu s prsluka, a zatim se digni s
ovog stolca – odgovori mu Jane.

Crescent joj se još više cerekao.

– A zašto bih ja to učinio?

– Zato što više nisi šerif Mida-
sa.

– Nisam? – nasmije se. – A
tko je onda?

– Ja.

– Ti? Ti si šerif Midasa? Otkad?

– Odsada.

– Tko kaže?

– Gradski odbor, Earl Friedel i
sudac Hatchet pred kojim sam
maloprije položila zakletvu – od-
govori Jane.

Crescent se prestao smijati, a li-
ce mu se smrkne.

– Je li to neka šala? – upita si-
pljivo, sijevajući očima. – Čekaj
malo. Kažeš, Friedel je umiješan u
to. On te je poslao ovamo. Znam ja
sve o tebi. Ti nisi ništa bolja od
razbojnika i revolveraša. Ne bojim
se ja tebe. Gubi se odavde prije
nego...

Izvukao je ladicu i počeo tražiti
revolver ispod hrpe spisa. Držao
ga je tamo baš za ovakve zgode.
No ruka mu se ukočila kad je opa-
zio da je Jane uperila u njega cijev
svog revolvera.

– Ne bih voljela da ljudi čuju
da sam postala šerif na ovaj način
– reče mu ozbiljno. – Prema to-
me, bilo bi pametnije da odeš i
razgovaraš sa sucem ako želiš.
Sam se uvjeri da li govorim istinu
ili lažem.

Crescent je dugo razmišljao. Re-
volver u njezinoj ruci predstavljao
je vrlo uvjerljiv argument. Napo-
kon odgurne stolac ispod sebe i
ustane. Bio je zelen od bijesa. Po-
gledavao je na nju, pa u revolver.

– Neka ti zasad bude ovaj sto-
lac. No nemoj se preudobno smje-
stiti u njemu. Vratit ću se čim po-
razgovaram sa sucem.

Zgrabio je opasač s klina na zi-
du, opasao se i izašao.

Crescent se nije vratio. Ali se
vratio Willie Oliver. Willie je bio
Crescentov zamjenik. Ušao je
obješenih usana i s tugom u oči-
ma.

– Ja sam Willie Oliver –

nik od prvoga dana kad je preuzeo dužnost šerifa.

– Jesi li ti odobravao način na koji je on radio? – upita ga Jane.

– Ne uvijek.

Gledala ga je kako otkopčava zvijezdu s košulje, a zatim ga upita:

– Pa što to radiš?

– Predajem vam značku.

– Zašto?

– Čujem da Nick nije više šerif.

– Imaš li što protiv da radiš sa ženom?

– Oh, ne, nemam, gospodo – veselo će Willie. – Samo sam mislio da...

– Ostavi tu značku tamo gdje jest, a razmišljanje prepusti meni – reče mu Jane.

– Hoću, gospodo – izjavi Willie odlučno.

IX

Prije nego što je otišla iz hotela toga jutra, Jane je rekla Dwayneu da ide u posjet k Friedelu. Prema tome nije imalo smisla da i on ide baš tada i pita ga što je odlučio u vezi s kandidaturom za guvernera. Odlučio je ispuniti vrijeme pisanjem pisama majci i prijateljima koji su ga poslali ovamo s molbom i potpisima.

Već je znatno poodmaklo podne kad je napokon i Dwayne stigao u Friedelov ured. Clarence ga je obavijestila da se Friedel još nije vratio od suca, ali on može pričekati u njegovom uredu.

Dwayne je sjeo kraj Friedelova radnog stola koji je bio prepun spisa. Uzeo je sa stola najnovije izdanje njihovog tjednika »Midas Mirror«, koji je tiskao Joel Higgins u tiskari ispod odvjetnikova ureda. Dwayne još nije imao priliku posjetiti tiskaru, premda ga je to zanimalo. Ali ako Friedel pristane,

Dwayne će dosta vremena provoditi u tiskari.

Higgins je tiskao prilično lijep tjednik, ali kako je sadržavao samo mjesne novosti koje nisu Dwaynea zanimale, odloži ga i pride prozoru s pogledom na glavnu ulicu.

Dwayne nije stajao dugo kraj prozora kadli dolje na ulici ugleda kočiju koju su vukla dva živahna konja. Kad se kočija približila, Dwayne je vidio da uzde drži Friedel. Iznenadio se što je on sam. Očekivao je da će se Jane s njim vratiti.

Dwayne je pratio pogledom Friedela sve dok nije doveo konje pred kuću. No kad se zaputio prema ulazu u kuću, pred njega je banuo neki čovjek. Friedel je stao kao ukupan jer je čovjek potegnuo pištolj i uperio ga ravno odvjetniku u trbuh. Dwayneu je trebao koji trenutak da shvati što se dolje zapravo događa. Ne mareći za vlastitu sigurnost, nego postupajući na poticaj prve pobude, Dwayne skoči kroz prozor na nadstrešnicu i odande se baci na čovjeka s pištoljem. Srušio ga je na zemlju. Ošamućeni obojica su koji trenutak ležali na zemlji, a onda se počeli otimati za pištolj, dok se Friedel povukao u prolaz između kuća. Dwayne se prvi domogao pištolja. Ustane i uperi pištolj u čovjeka koji je još ležao na zemlji.

– O čemu je riječ? – upita Dwayne neznanca.

Neznanac ošine Friedela pogledom i reče.

– Pitaj njega!

Stojeći dalje od njih na sigurnoj udaljenosti, brišući znoj s rumenih obraza, Friedel izjavi da nema pojma.

– Laže! – zagrmi čovjek pošto mu je Dwayne dopustio da ustane.

– A ti si lud što život stavljaš na

kocku zbog ovakvog čovjeka.

Dwayne se namršti i pogleda odvjetnika.

– O čemu on to govori, gospodine Friedele?

Friedel slegne ramenima, a crte straha još su mu bile urezane na licu.

– Rekao sam ti da nemam pojma.

– On je lažljivac! – ljutito će čovjek. – I još više od toga! On je lopov i ubojica! Isti je kao i njegov ortak Dutch Kagel.

– To je prilično velika optužba, gospodine – upozori ga Dwayne.

– On to zaslužuje – uporno će čovjek. – On zna prokleta dobro o čemu ja govorim.

– Tko ste vi zapravo? – upita ga Dwayne.

– Uriah Vassel – odgovori čovjek. – Imam komad zemlje izvan grada. Dosta zemlje da preživimo ja, žena i sin, ali – upre prst u Friedela, – on i Kagel su ga ubili.

– Nemoj ga slušati Dwayne – prekine ga Friedel, pošto se polako počeo snalaziti. – On je ludak. Da, sad se sjećam. Njegov je sin bio lopov. Pljačkaš banke.

– To je laž! – vikne Vassel i prijeteći zakorakne prema Friedelu, ali je zastao kad je ugledao pištolj u Dwayneovoj ruci.

– Upitaj bilo koga od ovih ljudi je li to laž – reče Friedel s većim pouzdanjem dok je rukom mahnuo prema skupini okupljenih radoznalaca. – Pitaj njih je li njegov sin sa svojim prijateljima opljačkao banku u Westfieldu, ubio jednoga od blagajnika i pobjegao sa 50.000 dolara.

– Što možeš očekivati od tih ljudi kad si onako vješto sve podmetnuo mom sinu i pribavio svjedoke koji su lažno svjedočili? – vikao je čovjek optužujući Friedela. – Ti si ubio mog sina! Ti i Kagel! Kad su

mu stavili omču oko vrata i poslali ga u smrt, to je isto kao da si mu ti prisionio pištolj o sljepoočicu i pucao...

– Vodi ga odavde! – zagalami Friedel. – On govori gluposti.

– Gospodin Friedel ima pravo – reče Dwayne. – Mislim, gospodine Vassele, da ste dosta rekli.

– Pazi – upozori ga Friedel – ludaci poput njega mogu biti opasni.

Dok ga je Dwayne odvodio, Vassel je zastao i protisnuo kroza zube:

– Friedele! Vidjet ćemo se u paklu.

Dwayne ga podbode pištoljem da krene. Vodio ga je u zatvor koji se nalazio na kraju glavne ulice pokraj šerifova ureda.

Već su prešli više od pola puta do zatvora, kad Vassel dobaci Dwayneu preko ramena:

– Kao što rekoh prije, mladiću, lud si ako stavljaš svoj život na kocku zbog onakva čovjeka.

– I ja sam vama rekao da ste već dosta pričali – odvrati mu Dwayne.

– Ah, i ne očekujem da mi vjeruješ kao što mi nije i nitko drugi – nastavi Vassel. – Slatkorječivi Friedel mogao bi očarati i samoga vra- ga. No usprkos svemu on i Kagel nisu zato manji lopovi i ubojice.

– Ne želim više ništa čuti – razljuti se Dwayne.

– Dobro – reče Vassel. – Reći ću još samo jednom. Novčanice što su ukradene u Westfieldskoj banci nisu nikad pronađene. Znaš li zašto? Vjerojatno su spremljene u sefu u Friedelovom uredu. Tamo ih čuvaju on i Kagel dok ih se ne budu mogli otarasiti.

Stigli su u šerifov ured. Dwayne je stalno držao Vassela na oku. Nitko na svijetu ne bi mogao biti iznenađeniji od Dwaynea kad je ugledao Jane za stolom sa srebrnom

zvijezdom na prsima kožnatog kaputa.

– Što, do bijesa, ti radiš ovdje?

Rekla mu je, a on se nije prestao čuditi.

– Ti si novi šerif? Nikad ne bih ni pomislio da bi ti mogla postati šerif.

– Samo privremeno – objasni mu ona. – Samo tako dugo dok ne stigne Wild Bill. Nisi mi valjda doveo prvu mušteriju? – upita ga pogledavši Vassela.

– Pokušao je ubiti gospodina Friedela – objasni joj Dwayne.

– I bio bih ga ubio da se nije umiješao ovaj mladić – prizna Vassel.

Jane se, čini se, nije veoma iznenadila što je netko htio ubiti Friedela. Pogleda Dwaynea i nasmiješi mu se.

– Još ne odustaješ?

Zabezeknuto je zurio u nju ne shvaćajući što ona želi zapravo reći.

– Izazivaš neprilike – objasni mu Jane.

Dwayne nije vidio posebnu duhovitost u tome, pa reče:

– Gospodin Friedel želi da zatvoriš gospodina Vassela. On će vjerojatno poslije podići tužbu protiv nje.

Jane ustane i otvori vrata kroz koja se odlazilo u zatvor u stražnjem dijelu zgrade. Pozove Olivera, koji je baš u tom trenutku meo zatvorske ćelije kao stastavni dio svojih dužnosti, te mu naredi da zatvori Vassela.

Kad je Willie odveo Vassela, Jane reče Dwayneu u šali:

– Možda bi trebalo tebe imenovati mojim zamjenikom.

– Ne, hvala – odgovori joj Dwayne sasvim ozbiljno. – Ako gospodin Friedel pristane da se kandidira za guvernera, imat ću pune ruke posla.

– A ako ne pristane?

– Vjerojatno ću se vratiti kući – reče Dwayne i pođe prema vratima.

– Kamo ćeš sada? – upita ga Jane.

– Ponovo k Friedelu. Nisam imao prilike da s njim prije razgovaram – reče.

Sad je tek opazio da u ruci drži pištolj, pa ga je brzo položio na stol.

– Možda bi bilo bolje da ga zadržiš – predloži mu Jane. – Ako namjeravaš i dalje izigravati junaka i velikog zaštitnika u ovakvom gradu, bit će ti potreban pištolj.

Dwayne odmahne glavom i ostavi pištolj na stolu. Naglasi da će pištolj biti potreban kao dokazni materijal protiv Vassela. Nakon toga izade.

Kad je Dwayne došao u Friedelov ured, Clarence ga je odmah uveo k odvjetniku. Ovaj ga je srdačno dočekao i naveliko mu zahvaljivao.

– Vrlo hrabro si postupio, sinko. Želim da znaš da ću ti biti vječno zahvalan – govorio je Friedel, zagrlivši ga očinski.

Doveo ga do stolca i ponudio da sjedne, ali sam nije sjeo za svoj stol nego je otišao do prozora i gledajući van nastavio je:

– Pretpostavljam da te zanima što sam odlučio u vezi s prijedlogom da se kandidiram za guvernera?

– Da, gospodine – odgovori Dwayne. – To me veoma zanima.

Friedel izvadi dugu cigaru iz džepa i odsječe vršak posebnim nožićem koji mu je visio o zlatnom lančiću. Stavi cigaru u usta i pripali je šibicom sa stola. Otpuhujući dim, vrati se do prozora. Dwayne ga je pozorno promatrao i šutio.

– Da budem iskren, sinko, razmišljao sam o laskavom prijedlogu što si mi ga donio, vrlo pažljivo sam razmišljao o njemu – razvlačio je, otpuhujući dim.

– I? – izlance Dwayne ne mogavši obuzdati radoznalost.

– Kad izadeš iz ovog

– Ne sjećam se točno, Calamity.
– Rekla sam ti da radiš svoj posao, a meni ostaviš razmišljanje – podsjeti ga Jane.

– Znam, ali ...

– Pričaj mi o toj braći O'Reilly – prekine ga Jane. – Čula sam da su svađalice, ali to je sve.

– Jesu, i to gadni – potvrdi Willie. – Dojašu u grad svake subote navečer...

– Tko su i odakle dolaze?

Willie joj objasni da braća O'Reilly rade na imanju Stroma Claytona, sjeverozapadno od Midasa, s druge strane planine. Clayton posjeduje nekoliko tisuća rali bogatih pašnjaka i obradive zemlje. Uzgaja krave, konje i ostale životinje. Ta braća zapravo i ne rade na farmi kao drugi radnici. Oni su više kao psi čuvari, tumačio je Willie. Oni paze na uljeze i kradljivce na imanju. Uvijek jašu uz Claytona ako je gdje kakva gužva. Oni premlaćuju svakoga ako im to Clayton naredi.

– To meni zvuči kao da su unajmljeni revolveraši – zaključi Jane.

– To za njih kažu neki ljudi – složi se s njom Willie. – Znam samo jedno. Nick Crescent se uvijek njih čuvao i sklanjao im se s puta. Odjahao bi iz grada kad je čuo da oni dolaze. Prepustio im je grad da rade što žele po miloj volji.

– I tako je svake subote navečer?

– Svake subote pošto im Clayton dade plaću.

Kako je Willie dalje tumačio, Clayton je bio fanatično religiozan čovjek. Išao je u crkvu svake nedjelje, jer je prema Evandelju nedjelju smatrao danom odmora. Nije dopuštao svojim radnicima da rade u nedjelju osim ono što je bilo nužno potrebno. Prema tome, kad se u subotu u sumrak prekida posao, Luke i Arthur O'Reilly i ostali dojahali bi u grad da se napiju, potuku, pu-

caju po gradu, a u nedjelju da spavaju.

– Gdje su ta braća sada? – upita Jane.

– U salunu »Daly's Diggings« – odgovori joj Willie.

Vlasnik saluna bio je Jim Daly, i to je bio jedini salon u gradu kojemu Friedel nije bio suvlasnik ni u najmanjem dijelu. To je vjerojatno i razlog što su braća Luke i Arthur odlazili baš u taj salon. Nisu htjeli imati posla s unajmljenim revolverašima koji su štitili Kagelove i Friedelove interese u drugim salunima.

Jane otvori ladicu i izvuče ključeve na obruču. Dobaci ih svom pomoćniku.

– Williey, uzmi jednu pušku.

– Zašto? – upita Willie pošto je s obje ruke uhvatio ključeve.

– Pa rekao si mi da bolje gadaš iz puške nego iz revolvera, zar ne?

– Jesam.

– Prema tome, otključaj policu i uzmi pušku.

– Ali zašto?

– Idemo na posao – reče mu Jane i posegne za svojim opasačem s revolverom.

Willie ju je zabezeknuto gledao.

– Pa ne namjeravaš valjda ići u »Daly's Diggings«?

– Willie, nikad nećeš ukrotiti mustanga ako stojiš kraj ograde i samo ga gledaš. Moraš ga osedlati i zajašiti.

– Ali ti još nisi upoznala braću O'Reilly – reče Willie, a znoj mu izbije na blijedom licu. – S jednim od njih bilo bi dosta nevolje, a protiv dvojice nemaš izgleda.

– U tom slučaju ovome gradu će se ispuniti želja, a Nick Crescent će dobiti svoju značku – reče Jane dok je pregledavala revolver je li pun. – Ideš li?

– To bi bilo kao da idem moliti

dao ju je dugo, čeznutljivo. Napokon se sagnuo i poljubio je. Kako mu je uzvratila poljubac, znao je da je doživio nešto što nikad prije ni s kojom drugom ženom nije doživio, pa ni s Jane. To je bila ljubav.

* * * * *

Strom Clayton je bio čovjek dubokih uvjerenja. Bez obzira na to kako je hitan problem, odlučio je da u nedjelju ne poduzima bilo što da bi ga riješio. Zato su Luke i Arthur O'Reilly, njegova dva revolveraša, morala dan i noć ostati u zatvoru. Ali je zato u ponedjeljak ujutro odmah odjahao u Midas.

Sjahao je pred šerifovim uredom. Pošto je privezao konja, izvukao je pušku iz navlake u sedlu. Bio je visok muškarac, krhke građe tijela, uska lica. No s puškom u ruci i revolverom o boku, doimao se zastrašujuće kad je ušao u šerifov ured.

Jane je sjedila za stolom. Prelistavala je hrpu potjernica. Mnoge je bjegunce osobno poznavala. S nekim je od njih pila, s nekim jahala, a s nekim bila čak intimna. Nada se da nijedan od njih neće odlučiti da jaše baš kroz Midas dok je ona tu šerif. Pitala je samu sebe kako bi postupila da dođe do takve situacije.

Podigla je glavu kad je Clayton snažno zalupio vratima iza sebe.

– Ja sam Strom Clayton – rekao je glasno.

Ona se trudila da mu pokaže kako nije ni najmanje impresionirana.

– Što mogu učiniti za vas, gospodine Claytone?

– Čujem da ste moja dva radnika stavili iza rešetaka.

– Točno, gospodine Claytone. To su braća O'Reilly.

– Želim da ih oslobodite – zareži on.

Jane ga je promatrala neko vrijeme, ne mijenjajući izražaj lica.

– Naravno, to će vas stajati pedeset dolara.

– Pedeset dolara? Zašto?

– Zbog niza prekršaja. Tu je globu odredio sudac Hatcher. Ili pedeset dolara ili mjesec dana zatvora za svakoga od njih.

– Sudac Hatcher je stara budala. On radi ono što mu Friedel kaže. Želim da odmah pustite moje momke.

– Za pedeset dolara – reče mu Jane. – Bit ću sretna da ih se otarasim.

– A ako ja odbijem?

– Ostat će tamo gdje jesu – nasmiješ mu se Jane.

Clayton je počeo podizati pušku u namjeri da je uperi u Jane, ali ga ona prekine.

– Ja to ne bih ni pokušala da sam na vašem mjestu, gospodine Claytone.

– Zašto ne? – upita je on ljutito.

– Zato što je cijev jednog revolvera već uperena ispod stola ravno u vas.

Nije bilo lako suprotstaviti se čovjeku poput Claytona. Nije on bio jedan od braće O'Reilly ili koji drugi probisvijet. Strom Clayton je bio moćan čovjek u ovom kraju. Možda je njegov utjecaj bio jači od Friedelova. Sasvim sigurno imao je mnogo novaca.

Gledao je Jane sumnjičavo i rekao:

– Ne vjerujem vam.

Polako ispod stola izvukla je ruku u kojoj je držala revolver.

– Ne biste se usudili mene ubiti – reče joj on prkosno.

– Nemojte s time računati – reče mu ona mirno. – Dakle, što s braćom Reilly? Ostaju li u zatvoru ili ćete...

Clayton spusti pušku i izvadi novčarku iz stražnjeg džepa.

